De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 58. KAAPSTAD, ZATURDAG, 15 SEPTEMBER 1888. NO. 5,099

Aan onze Inteekenaars te Fauresmith.

DE heer S. RORICH is aangesteld tot Agent van de *Zuid Afrikaan*, in de plaats van de "Fauresmith Board of Executors," die opgehouden heeft te bestaan.

HOFMEYR & REGTER.

Kaapstad, 7 Sept. 1888.

150 Prachtige Boer Bokken, Groot en Vet,

ZULLEN uit de MARKTKRAAL alhier publiek worden verkocht,

OP WOENSDAG,

19 DEZER.

Zij zullen zeker present wezen, en men kan er op rekenen dat zij bijzonder goed zijn.

P. A. VAN DER MERWE.

Wellington, 8 Sept. 1888.

M. L. SMITH & Co., Afslagers.

WELLINGTON.

30 Jonge Ezels, 1 tot 2 jaar oud.
10 Gedresseerde en Ongedresseerde Paarden, 2 en 3 jaren oud.

OP WOENSDAG,

19 SEPTEMBER 1888,

ZULLEN bovengemelde Paarden en Ezels publiek worden verkocht uit de MARKTKRAAL, na aankomst van den Eersten Trein van Kaapstad. Zij zullen zeker present zijn en worden met zorg opgebragt door den welbekenden

EDUARD C. HAMMAN.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

Ossen, Koeijen, enz.

DE Heeren J. S. MARAIS & Co., zullen op

Woensdag, 26 Sept. 1888,

Te Klapmuts Statie verkoopen,

100 Groote Slagtossen
120 Jonge Ossen en Koeijen
800 Zware Vette Schapen en Bokken.

Allen in goede conditie van Namaqualand.

B. SINCLAIR.

14 September 1888.

Kennisgeving aan Crediteuren en Debiteuren.

In den Boedel van wijlen ANTON BREDELL van Moddergat.

ALLEN die iets te vorderen hebben van welken aard ook van bovengemelden Boedel, gelieven daarvan opgaaf te doen ten Kantore van den heer P. J. BOSMAN te Stellenbosch, Dorpstraat, binnen zes weken tijds. En allen die daaraan iets verschuldigd zijn gelieven zulks binnen denzelfden tijd te betalen.

Wed. A. BREDELL,
Voor zelf en mede Executeuren.

Moddergat, 1 Sept. 1888.

BENOODIGD,

EENE betrekking in een Winkel of anderzins. LIEFST BUITEN. Verstaat Boekhouden en kan over een Store het overzigt houden. J. B. Kantoor van de *Zuid Afrikaan.*

BEVALLEN te Worcester, op 7 dezer, de echtgenoote van L. F. S. BINDEMANN, Tandendokter, van een Zoon.

OVERLEDEN, op 11 September, te 6 ure in den avond, mijne teedergeliefde Echtgenoote SUZANNA DE KOCK, in den ouderdom van 52 jaren en 5 maanden; diep betreurd.

J. M. DE KOCK.

Morgenwacht, dist. Malmesbury, 11 September 1888.

Bekendmaking aan Familie en Vrienden.

OVERLEDEN, op 8 dezer, mijn geliefde Echtgenoote MARIA ELIZABETH LIEBETRAU, geb. BENK in den ouderdom van 62 jaren en 20 dagen. Haar heengaan was sacht en had vrede met haar Verlosser. Diep betreurd door haar Echtgenoot.

C. LIEBETRAU.

Eerste Rivier, 12 Sept. 1888.

STELLENBOSCH.

VERKOOPING VAN Kostbaar Vastgoed.

DE heer HUBERTUS ELFFERS, Stellenbosch verlaten hebbende, heeft besloten zijn Vastgoed publiek te laten verkoopen. Dientengevolge zal eene Verkooping daarvan te Stellenbosch, gehouden worden,

OP DONDERDAG,

20 SEPTEMBER 1888,

beginnende in de Dorpstraat, onmiddellijk na aankomst van den morgentrein van Kaapstad.

Het Eigendom te worden verkocht is als volgt:—

DORPSTRAAT.

1. Woonhuis en Tuin, tegenwoordig bewoond door den Assistent Resident Magistraat, de heer C. J. ROUX. Het is een zeer verkieslijk Huis, en bevat Voorkamer, Eetkamer, 3 Slaapkamers, Keuken, Dispens, Stal, enz., enz., met Water uit het Reservoir aangelegd.

2. Woonhuis en Grond, tegenwoordig bewoond door Miss DU TOIT. Dit is ook een zeer verkieslijk eigendom. Het Huis bevat Zitkamer, Eetkamer, 2 Slaapkamers, Keuken, Dispens, enz., enz., met Water uit het Reservoir aangelegd.

3. Woonhuis en Tuin, bewoond door Professor CHARLES MURRAY. Dit is een buitengewoon fraai eigendom. Het bevat Eetkamer, Zitkamer, Studeerkamer, 5 Slaapkamers, 1 Buitenkamer, Keuken, 2 Dispensen, Stal, Kar Schuur, enz., enz., met Water uit het Reservoir aangelegd.

KERKSTRAAT.

Huis en Tuin, onlangs bewoond door den heer ELFFERS en Familie. Het Huis is zeer ruim en heeft twee Verdiepingen waarvan de onderste Verdieping Voorkamer, Eetkamer, Zitkamer, Studeerkamer, Keuken, Dispensen, Buitenkamer, Stal, enz., enz. en bovenste Verdieping elf Slaapkamers bevatten. In den Tuin is een fraaije Pisangboord.

Al deze Eigendommen zijn gelegen in het beste gedeelte van Stellenbosch en zijn alles wat te wenschen is wat aangaat ligging, eenzaamheid en gezondheids maatregelen.

De Koopkonditiën zullen op den dag der verkooping verkrijgbaar zijn.

Intusschen worden zij die van voornemen zijn te koopen, of zij die verdere inlichtingen verlangen, verzocht niet schroomvallig te zijn om met den Ondergeteekende te communiceren aan zijn Kantoren in Kaapstad of Stellenbosch, naar het hun 't best gelegen komt.

G. MONTGOMERY WALKER,
Procureur voor den heer ELFFERS.

P. J. BOSMAN, AFSLAGER.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

Verkooping bij Tender

VAN EEN

DORSCHMACHINE,

Gemaakt door CLAYTON & SHUTTLEWORTH.

In den Insolventen Boedel van JAMES FLOWER.

TENDERS, gerigt aan eenig van de Ondergeteekenden zullen ontvangen worden tot

MAANDAG, 24 DEZER,

Voor een Clayton en Shuttleworth Dorschmachine, Gepatenteerde Vereenigde Dorsch, Schud, Doorboorden, Wan en "finishing" Machine, 4 Voeten 6 duim breed, op Wielen van Ongegoten IJzer, voorzien van Patente Kozijnen, Patente toevoegbare Zeven, Patente Houten Veer Zeefen, Patente "Shakers," Patente Heffers, Palen, Zweepen, Waterproef Deksel en toebehooren kompleet.

De Machine kan dagelijks aan de Pakhuizen, Hoek van Burg- en Kasteelstraat gezien worden.

W. BERG,
G. W. STEIJTLER,
Curatoren.

Gebouw der Kamer, 4 Kerkplein, Kaapstad, 13 Sept. 1888.

P. A. MADER,

Gouvernements Landmeter,
KANTOOR, DORPSTRAAT, STELLENBOSCH.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER.

In den Gessigneerden Boedel van JOHANNES JACOBUS SMIT, D.zn.

DE Ondergeteekende, daartoe gelast door belanghebbenden, zal per publieke veiling ten verkoop aanbieden,

OP VRIJDAG,

21 SEPTEMBER E.K.,

DE PLAATS

"KEEROM,"

ALIAS

VONDELING,

gelegen in de Afdeeling van Piketberg, over 24-Rivieren.

De Plaats is groot bijna 766 Morgen, beplant met eene hoeveelheid Wijngaardstokken, een stuk extra Tuingrond en verder Bouwgrond. Er is een voortdurende Stroom Water, die zoo geleid kan worden als de omstandigheden het op de Plaats noodzakelijk maken.

Gebouwen zooals 2 Woonhuizen, 1 Wagenhuis, 1 Stal, 2 Kafhokken, en Smidswinkel, zijn in goeden staat van reparatie.

Verder de Losse Goederen:

11 Ezels
3 Paarden
4 Aanteelbeesten
200 Schapen
30 Varkens
2 Bokwagens
2 Open Karren
6 Ploegen (3 Voor-, 2 Voor- en Enkele)
2 Eggen
3 Paar Achtertuigen
2 Span Voortuigen
2 „ Ploegtuigen
Zwingels en Kettings
1 IJzeren Rolblok
2 Snijmachines (Johnston's)
Blaasbalg, Schraper,
Graven, Pikken, en wat verder zal aangeboden worden.

B. WETHMAR,
Secretaris.

Malmesbury, 7 Sept. 1888.

De heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Kennisgeving aan Slagters.

HIERMEDE wort kennis gegeven dat de Ondergeteekenden eene Bezigheid in Levende Have begonnen hebben onder den stijl of firma van LOUW & LUND, *onafhankelijk van eenige bestaande ring*, ten einde Slagters met Schapen en Vee op matige termen te voorzien en vertrouwen dat door prompte attentie op eenige orders waarmede zij mogen begunstigd worden een deel van hunne ondersteuning te verzekeren.

JACOBUS J. LOUW.
WM. J. LUND.

Beaufort West, 1 Sept. 1888.

N.B.—Gelieve op te letten dat ons telegrafisch adres LOUW—LUND voor het tegenwoordige is:—Piketberg Weg.

JACOBUS J. LUND, wenscht hiermede zijn opregten dank te betuigen aan zijne talrijke klanten en vrienden voor hun ondersteuning tot hiertoe en hoopt dat dezelve ook aan zijne nieuwe firma zal gegeven worden.

Kennisgeving aan Veehoeren en Handelaars.

Hiermede wordt kennis gegeven, dat de Ondergeteekenden als Veehandelaren eene bezigheid begonnen hebben onder den stijl of firma van Louw en LUND en als zoodanig bereid zijn voor *kontant* den hoogsten prijs voor Slagtersvee te betalen.

JACOBUS J. LOUW.
WM. J. LUND.

Het Central Hotel.

BOVENGENOEMD welbekend Hotel is onder geheel nieuw bestuur. Bezoekers van buiten zullen in bovengenoemd Hotel alle Huisgemak vinden. Groote en goed Gemeubileerde Kamers, Beste Cuisine, Drank en Cigaren van de beste merken. Groote Biljartkamer. Termen zeer matig.

MRS. FRANKLIN,
Eigenares.

MALMESBURY

Executeurskamer.

In den Insolventen Boedel van PIETER STEPHANUS DE VILLIERS.

DE Ondergeteekenden, in hunne capaciteit als Curatoren van bovengemelden Insolventen Boedel, zullen publiek ten verkoop aanbieden,

OP WOENSDAG,

19 SEPTEMBER E.K.,

DE PLAATS

"HONSWIJK,"

Gelegen nabij de Paarl,

Groot, ruim 256 Morgen, ruim beplant met Wijngaard, Vruchtboomen en overigens zeer bruikbaren Bouwgrond, terwijl er nagenoeg het geheele jaar door overvloed van Water is. De Gebouwen, zooals Woonhuis, Kelder, Stal en Wagenhuis, zijn allen in goede orde, en sommigen nog zeer onlangs gebouwd.

VERDER DE LOSSE GOEDEREN, als:—De teveld staande Oogst, de opbrengst van eenig Zaadkoorn en Zaadhaver, 2 Leggers Brandewijn, 15 Leggers Wijn.

LEVENDE HAVE:

6 Ezels
3 Paarden
20 Beesten
26 Varkens.

BOERDERIJGEREEDSCHAP:

1 Open Wagen
1 „ Kar
1 Kapkar
2 Dubbele-voor Ploegen
1 Enkele-voor do.
1 Egge
Zwingels en Tuigen.

KELDERGEREEDSCHAP:

6 Stukvaten
3 Vaten
3 Leggers
1 Brandewijnsketel
1 Kafmachine
Pikken, Graven, Stukken IJzer, Mandjes, enz., enz., alsmede eenig Huisraad, indien vereischt.

B. WETHMAR,
J. I. DE VILLIERS,
Gez. Curatoren.

Malmesbury, 4 Sept. 1888.

De hh. J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

PAARLSCHE
Brandassurantie en Trustmaatschappij.

UITGEBREIDE
PUBLIEKE VERKOOPING
VAN KOSTBAA

Vast- en Losgoed,

TE

RIEBEEKS KASTEEL,

Afdeeling Malmesbury.

In den Boedel van wijlen Mejufvr. Sw. J. VAN DER MERWE, en nagelaten Echtgenoot,

IN den loop van de Maand OCTOBER van al het Kostbaar Vast- en Losgoed, waaronder de Woonplaats MALRUG, de Plaats GROOT VERLANGEN, en de ERVEN op het Dorp. Bijzonderheden in latere Advertentiën.

J. J. DE VILLIERS, A.P. zn., Secs.
Voor den Executeur Test.

Huisbelasting.

KENNIS wordt hierdoor gegeven, dat schikkingen gemaakt zijn voor de ontvangst van Huisbelasting voor dit jaar (1888) op de datums ondergemeld van 10 v.m. tot 4 n.m. op de volgende Plekken in de Kaapsche Afdeeling:—

HOEZAAL, MOWBRAY, Zaturdag, 15 September en Vrijdag, 21 September.

HOFZAAL, DURBANVILLE, Woensdag, 19 September.

MUNICIPAAL KANTOOR, WOODSTOCK, Dingsdag, 18 September en Dingsdag, 25 September.

Om zaken te bespoedigen worden Personen die komen betalen verzocht hunne kennisgevingen door den waardeerder in het begin dezes aars aan hen beteekend, te toonen.

H. R. HORNE,
Civiele Commissaris.

Kantoor van den Civielen Commissaris, Kaapstad, 11 September 1888.

Publieke Verkooping

In den Boedel van wijlen HELENA MARIA BURGER, geboren VAN DER MERWE, en overgebleven Echtgenoot ANDRIES JACOBUS JOHS. BURGER.

DE Ondergeteekende, behoorlijk daartoe gemagtigd door de Executeuren Testamentair, zal per Publieke Veiling te

ELIZABETHSFONTEIN

VERKOOPEN,

OP VRIJDAG, 19 OCTOBER 1888,

TEN 9 URE V.M.,

De volgende LEVENDE HAVE, WAGENS, enz., en MEUBELEN.

LEVENDE HAVE:

8 Goed Gedresseerde Ezels
20 Aanteelpaarden
550 Aanteelschapen en Bokken
2 Karpaarden
4 Melkkoeijen
6 Groote Slagtossen.

Bovenstaande zijn allen in Prachtige Conditie.

WAGENS, ENZ.:

1 Bokwagen, met toebehooren, compleet, bijna nieuw
1 Wagen op Veeren do., do., do.
>1 Uitmuntende Kar op Veeren, in goede orde
2 Stel Jukken, Riemen en Stroppen
3 Enkele-voor Ploegen.

MEUBELEN:

Tafels, Stoelen, IJzeren Ledikanten, IJzeren en Houten Kakels, Kleerkasten, Waschtafel compleet, 1 Klok, en het gewone assortiment Glas- en Aardewerk, enz.,

KEUKENGEREEDSCHAP:

Kookpotten, Broodpannen, Roosters, Emmers en Balies, enz., enz.

VERDER:—1 Smids Blaasbalg, Aambeeld en Schroef, en een aantal Smidsgereedschap, ledige Vaten en Balies, Graanzakken, Knapzakken, Karns en Botervaten, 1 Dubbel- en 1 Enkelloop Geweer, en wat verder op den dag der verkooping mag worden aangeboden.

Ververschingen zullen Koopers worden verschaft.

CHAS. M. FRYER, Afslager.

Clanwilliam, 12 September 1888.

Kennisgeving No. 21 van 1888.

KAAPSCHE

Gouvernements Spoorwegen.

Noordelijke, Colesbergsche

EN

SIR LOWRY'S PASS

VERLENGINGEN.

KENNIS wordt hierdoor gegeven, dat zoo spoedig de gedetailleerde opmetingen voltooid en plannen en secties gemaakt zijn,

Tenders gevraagd zullen worden

voor het Bouwen dezer Verlengingen, te zamen met alle Grondwerken, Culverts, Gemetselde Gebouwen en Werken. Het Gouvernement zal voor een permanenten weg zorgen, insluitende Sporen, Dwarsleggers en Banden. Tenders moeten in zich sluiten het nederleggen er van.

Verdere bijzonderheden zullen later gepubliceerd worden.

C. B. ELLIOTT,
Algemeen Bestuurder.

Kaapstad, 11 September 1888.

Kennisgeving van Verhuizing.

DE HEEREN JOHAN JANSEN & CO.

ZIJN VERHUISD van de Standard Bank Gebouwe naar de KOLONIAAL MUTUAL NIEUWE GEBOUWEN in ADDERLEYSTRAAT. Ingang naar hun Kantoor van de Langemarktstraat.

ZEE PUNT HOOGE SCHOOL VOOR MEISJES,

NABIJ KAAPSTAD.

PRINCIPALE ... ... MISS PILLINER.

HET doel dezer School is om eene degelijke praktische en liberale opvoeding te geven, naar de beste methoden, en door middel van een Staf bekwame Onderwijzers.

Kinder Garten, Reaal School, en Hooger Departement.

PROFESSOREN:—Piano, de heer T. BARROW DOWLING, "Royal Academy van Muziek"; Viool, Herr WALTHER; Zingen, de heer CLEMENTS, "Guildhall School van Muziek"; Latijn en Matriculatie Onderwerpen, Wel-Erw. J. G. SUTTON, B.A., Cambridge; Duitsch, Miss KOLBE; Fransch, Madlle MARION; Hollandsch, Wel-Erw. E. Z. J. DE BEER; Teekenen en Schilderen in Olie en Water Verven van Natuur, Miss PILLINER.

Leerlingen worden speciaal voorbereid voor de Universiteits, Onderwijzers, en Schoone Kunst Examinas.

Het voorregt van eene gezonde woning aan de *Zee* en *Zeebaden*, wordt hiermede aangeboden aan een beperkt getal Boarders.

Klassen voor Handwerk en Dressmaking.

Voor verdere en volledige informatie vervoege men zich bij de Principale als boven.

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER

AFDEELINGSRAAD VOOR DE KAAPSCHE AFDEELING.

DRIEJAARLIJKSCHE VERKIEZING.

OVEREENKOMSTIG Sectie 25 van Akte No. 4 van 1865 wordt kennis gegeven, dat de volgende Kandidaten genomineerd zijn als Leden van den Kaapschen Afdeelingsraad voor de verschillende Distrikten waartegen hunne namen geplaatst zijn, nl.:—

Distrikt No. 1.—Johan Frederick Jacob Wrensch, Michiel Servaas Kotzé, Robert M. Ross.

Distrikt No. 2.—Gabriel Jacobus Vos de Kock.

Distrikt No. 3.—Jacob Isaac de Villiers, Alexander Nicholas Black.

Distrikt No. 4.—Frederick Hermanus Schundorf Hugo, Alexander Nicolas Black.

Distrikt No. 5.—Francois Jean van Helslandt Duminy, junior.

Distrikt No. 6.—Jan Dirk Jacobus Visser, Thomas Frederick Dreyer.

Distrikt No. 7.—Charles Lewis, Philip John Stigant, Thomas James Campbell Ingleby, Thomas Joseph O'Reilly, John Woodhead, Johan G. Mocke.

Geen grooter getal Kandidaten genomineerd zijnde voor Distrikten Nos. 2 en 5 dan het getal te worden gekozen, wordt hierdoor kennisgegeven van dat er geen stembus in deze Distrikten zal zijn. De heeren Gabriel Jacobus Vos de Kock en Francois Jean van Helslandt Duminy, junr. zijn dientengevolge behoorlijk gekozen.

In Distrikt No. 1 zal er een Stembus zijn op Woensdag, 10 October aanst., tusschen de uren 8 v.m. en 5 n.m., voor de verkiezing van één Lid, aan de Woningen van de volgende Veldkornetten, nl.:—John Courtenay, Woodstock; Frederick Jacobus Kotzee, Kromhoop, Mowbray; G. W. Tearnan, Ageerende Veldkornet, Sunrise Villa, Mowbray; John Petrus Heyer, Newlands. De Kandidaten zijn Johan Frederick Jacob Wrensch, Michiel Servaas Kotzé en Robert M. Ross.

Distrikt No. 3 (Noordhoek, Elsjesbaai en Kalkbaai). De stemming zal terzelfder tijd opgenomen worden door de Veldkornetten van bovengemelde plaatsen, aan hunne Woningen, voor de verkiezing van één Lid. De Kandidaten zijn Jacob Isaac de Villiers en Alexander Nicholas Black.

Distrikt No. 4 (Simonsstad), Wijken Nos. 1 en 2 en Wildschutbrand). De stemming zal opgenomen worden door den Resident Magistraat, in de Hofzaal, Simonsstad, voor Wijk No. 1 en door de respectieve Veldkornetten voor Wijk No. 2 en Wildschut Brand, voor de verkiezing van één Lid. De Kandidaten zijn Frederick Hermanus Shundorf Hugo en Alexander Nicholas Black.

Distrikt No. 6, (Koeberg No. 1, Koeberg, No. 2, Durban en Blaauwberg). De stemming zal opgenomen worden terzelfdertijd ter verkiezing van één Lid door de Veldkornetten van Koeberg No. 1, Koeberg No. 2 en Blaauwberg aan hunne respectieve Woningen, en door den Veldkornet van Durban, in de Hofzaal aldaar. De Kandidaten zijn Jan Dirk Jacobus Visser en Thomas Frederick Dreyer.

Distrikt No. 7 (bevattende de Municipaliteiten van Kaapstad en Groenepunt). Er zal een Stembus zijn op denzelfden dag en gedurende dezelfde uren aan het Stadhuis in Kaapstad voor den Civielen Commissaris van de Kaapsche Afdeeling en Beambten hierna te worden aangeteld, overeenkomstig Sectie 24 van Akte No. 4 van 1865, voor de verkiezing van vier Leden. De Kandidaten zijn Charles Lewis, Philip John Stigant, Thomas James Campbell Ingleby, Thomas Joseph O'Reilly, John Woodhead en Johan G. Mocke.

H. R. HORNE,
Civiele Commissaris.

Kantoor van den Civielen Commissaris, Kaapstad, 8 September 1888.

Tenders voor Schuldbrieven.

DE Stadsraad van Kaapstad vraagt hiermede om Tenders voor Municipale Schuldbrieven tot het bedrag van Tien Duizend Ponden (£10,000) te worden ingezonden aan den Ondergeteekende van wien alle bijzonderheden kunnen verkregen worden op Donderdag, 27 September 1888, tusschen 10 en 10.30 v.m.

De Schuldbrieven zullen rente dragen tegen den koers van 4½ percent per jaar, betaalbaar halfjaarlijks, en zullen voor tien jaren zeker uitgereikt worden en kunnen daarna op eene kennisgeving van zes maanden van iedere zijde opgevraagd worden.

Het geld is benoodigd voor het lossen van Schuldbrieven Nos. 26 tot 45, die in October a.s. vervallen.

Op last van den Stadsraad,

JNO. A. ROOS,
Stadsklerk.

Stadhuis, 31 Aug. 1888.

Afdeelingsraad van Tulbagh.

PUBLIEKE KENNISGEVING.

KENNIS wordt hierdoor gegeven dat de Afdeelingsraad van Tulbagh van voornemen is, overeenkomstig Sectie 4 van Akte 11 van 1877, Zijne Excellentie den Gouverneur te verzoeken om het volgende gedeelte van den Weg gesloten en afgeleid te verklaren: "Van de planten van de heeren MALAN en MARAIS tot aan Ceres Weg Statie over de Oude Kluitjes Kraal uitspanning, thans de Gouvernements Plantaties."

Op last van den Raad,

HENRY GABBON,
Secretaris, Afdeelingsraad Tulbagh.

Afdeelingsraad Kantoor,
Ceres, 16 Aug. 1888.

Thans geen Excuus meer om Hollandsch niet te lezen.

J. C. JUTA & Co., Kaapstad,

BERIGTEN de ontvangst van eene goedkoope voorraad Hollandsche Boeken, tegen de laagst genoteerde prijzen, en van de volgende welbekende schrijvers:—*A. A. van den Amstel, P. J. Andriesen, Dr. Koopmans van Boekeren, Miss Braddon, Mevr. Bosboom Toussaint, Cremer, Conscience, Dickens, George Eliot, A. G. C. Duyl, Gustav Freytag, Ingraham, Van Lennep, Koetsveld, Xavier de Montepin, Multatuli, Hector Malot, Marryat, Justus van Maurik, Marlitt, J. F. Oltman, J. J. van Oosterzee, Mayne Reid, F. Reuter, Julius Stinde Schmidt, Thackeray, J. de Vries, Jules Verne, Mrs. Wood*, en meer anderen.—Alsook een pracht uitgave van *Miltons's, Het Verloren Paradijs*.

Verder een groote voorraad *Bijbels, Psalm en Gezang Boeken, Psalmen* der Herv. Gemeente, in alle grootten en banden. *Schrijfbehoeften, enz.*

J. C. JUTA & Co., Kaapstad,

BOEKHANDELAARS.

VERKOOPINGEN.

SEPTEMBER.

17.—Over Hexrivier, Vastgoed, van D. F. Naude,—J. J. Theron, Afslagers.

18.—De Grendel, Kaapsche Afdeeling, Vastgoed, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen J. M. Schietekat,—J. J. Hofmeijr & Zoon, Afslagers.

17.—Montagu, Vaste en Losse Goederen, in den insolventen boedel van P. G. du Plessis,—W. J. Gregan, Afslager.

19–20.—Groot Lemoenkop, afdeeling Calvinia, Levende Have, Losse Goederen, enz., in den boedel van wijlen H. Husselman,—E. B Watermeijer, Afslager.

19.—Honswijk, nabij de Paarl, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., in den insolventen boedel van P. S. de Villiers,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

19.—Leeuwfontein, distrikt Sutherland, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in de insolvente boedels van F. R. en J. F. Roussouw,—J. Theron, Afslager.

19.—Wellington, Bokken, van P. A. van der Merwe,—M. L. Smith & Co., Afslagers.

19.—Wellington, Ezels en Paarden, van E. C. Hamman,—J. Fred. Pentz & Co., afslagers.

20.—Stellenbosch, Vastgoed, van den heer H. Elffers,—P. J. Bosman, Afslager.

21.—Compagnesdrift, Clanwilliam, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den insolventen boedel van J. D. Van Zijl,—C. M. Fryer, Afslager.

21.—Keerom, *alias* Vondeling, in de afdeeling van Piketberg, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den geassigneerden boedel van J. J. Smit, D. zoon,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

26.—Klapmuts Statie, Ossen, Koeijen, Schapen en Bokken, van A. Sinclair,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

27.—Klipfontein, achter Riebeekskasteel, Levende Have, Losse Goederen, Granen, enz., in den boedel van wijlen den heer J. H. Smit,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

28.—Klipfontein, achter Riebeekskasteel, Vastgoed,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

29.—Caledon, Negotie Goederen, Huisraad, enz., in den insolventen boedel van J. T. Widdowson,—H. J. Dempers, Afslager.

29.—Koopmansbeurs, Kaapstad, kostbaar Vastgoed, enz., gelegen te Mamre, afdeeling Malmesbury, in den insolventen boedel van P. M. en H. F. Duckitt,—G. H. Moller, Afslager.

29.—Clanwilliam, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen mej. M. A. van Wijk,—L. G. R. Pocock, Afslager.

OCTOBER.

9.—Rondevlei, nabij Malmesbury, Levende Have en Losse Goederen, van J. M. Sadie,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

19.—Elizabethsfontein, Levende Have, Wagens, Meubelen, Keukengereedschap, enz., in den boedel van wijlen H. M. Burger, geboren van der Merwe,—C. M. Fryer, Afslager.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

SEPTEMBER 1888.

MAANSVERANDERINGEN.

Nieuwe Mn. 6 Sept., 6.10 v.m. | Volle Maan, 20 Sept., 6 33 v.m.
Eerste Kw., 12 Sept., 11.14 n.m. | Laatste Kw., 28 Sept., 9.44 v.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Zaturdag	11 28	11 59	5 11	5 44
2 Zondag	— —	0 26	6 13	6 37
3 Maandag	0 48	1 10	6 59	7 21
4 Dingsdag	1 32	1 51	7 42	8 1
5 Woensdag	2 10	2 29	8 20	8 38
6 Donderdag	2 47	3 5	8 56	9 14
7 Vrijdag	3 23	3 42	9 33	9 51
8 Zaturdag	3 59	4 17	10 8	10 27
9 Zondag	4 37	4 56	10 47	11 7
10 Maandag	5 18	5 40	11 29	11 52
11 Dingsdag	6 4	6 31	— —	0 18
12 Woensdag	7 3	7 42	0 47	1 23
13 Donderdag	8 29	9 21	2 6	2 55
14 Vrijdag	10 11	10 58	3 46	4 35
15 Zaturdag	11 35	— —	5 17	5 52
16 Zondag	0 8	0 36	6 22	6 46
17 Maandag	0 56	1 17	7 7	7 27
18 Dingsdag	1 37	1 56	7 47	8 5
19 Woensdag	2 13	2 30	8 22	8 38
20 Donderdag	2 46	3 1	8 54	9 9
21 Vrijdag	3 16	3 32	9 24	9 40
22 Zaturdag	3 47	4 1	9 54	10 9
23 Zondag	4 16	4 31	10 25	10 40
24 Maandag	4 48	5 4	10 56	11 14
25 Dingsdag	5 23	5 42	11 33	11 52
26 Woensdag	6 1	6 23	— —	0 12
27 Donderdag	6 50	7 20	0 37	1 5
28 Vrijdag	7 54	8 37	1 37	2 16
29 Zaturdag	9 28	10 7	3 0	3 45
30 Zondag	10 49	11 25	4 28	5 7

MARKTPRIJZEN.

Van 14 September.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	14	0	—	0	17	10
Boter, per lb.	0	1	0	—	0	1	3
Eijeren, per 100	0	5	10	—	0	7	4
Ganzen, per stuk	0	2	11	—	0	2	11
Groene Erwten, per zak	0	10	7	—	0	11	0
Havergerven, per 100 lb.	0	3	3	—	0	4	3
Hoenders, per stuk	0	1	10	—	0	1	10
Kaf, per 16 zakken	1	18	0	—	2	0	0
Patatas, per mud	0	11	6	—	0	11	9
Rozijnen, per lb.	0	0	2½	—	0	0	2½

Vrijdag, 14 Sept., 13 Wagens en 7 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 13 tot 14 Sept.

	£	s.	d.		£	s.	d
Aardappelen, per mud	0	15	0	—	0	18	0
Boter, per lb.	0	1	0	—	0	1	0½
Beet, per bos	0	0	2½	—	0	0	2½
Beestevleesch, per lb.	0	0	2	—	0	0	4
Bloemkool, per stuk	0	0	1	—	0	0	5½
Eenden, per stuk	0	2	6	—	0	2	10
Eijeren, per 100	0	5	6	—	0	7	5
Groene Erwten, per 3 bh	0	13	0	—	0	13	3
Groene Uijen, per bos	0	0	0½	—	0	0	1
Ged. Peren, per lb	0	0	3½	—	0	0	3½
Guavas, per 100	0	0	10	—	0	3	4
Ganzen, per stuk	0	2	8	—	0	3	2
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	2	3
Kalkoenen, per stuk	0	3	2	—	0	8	9
Kropsla, per bos	0	0	0½	—	0	0	0½
Klappers, per stuk	0	0	2½	—	0	0	2½
Kool, per stuk	0	0	2	—	0	0	4½
Limoenen, per 100	0	3	9	—	0	8	6
Loquarten, per 100	0	0	11	—	0	1	0
Nartjes, per 100	0	5	9	—	0	7	0
Patatas, per mud	0	7	6	—	0	8	4
Peterselie, per bos	0	0	0½	—	0	0	0½
Pisangs, per 100	0	2	0	—	0	4	1
Rapen, per bos	0	0	1	—	0	0	1½
Selderij, per bos	0	0	1½	—	0	0	1½
Staartvet, per lb.	0	0	6	—	0	0	6
Schapenvleesch, per lb	0	0	3	—	0	0	3½
Uijen, per mud	0	16	9	—	0	18	3
Varkensvleesch, per lb.	0	0	3	—	0	0	3½

Lijst van Verbanden.

HYPOTHEKEN.

September.		
8 Stadler, F P de	Kol Weeskamer	Simonst
8 Burger, A J ...	Brussel & Voskule	Carnarv
10 Sweet, H ...	Bank van Afrika	Johannes
10 Lamrecht, H J	Row, G ...	George
10 Brown, S T ... / Brown, J S ...	Leach, J ...	Queens T
10 O'Hare, T ...	Mulder, wed J.	Oudtshrn
10 Killerman, G P	Marais, P ...	Piketb
10 Schoeman, H J	Erasmus, S ...	Cradock
KUSTINGS.		
10 Meiring, P J	Spaarbank ...	Worceste
10 Meiring, W de V	Spaarbank ...	Worceste
10 Evert, W ... / Moleweld, P ...	Quin, G ...	Worceste
KONTRAKTEN.		
10 Gilford, A W / Schweizer, B E	... ...	Lady G Burghers
10 Bayly, B / Coope, B M J	... ...	Kaaps Af
10 Tramp, B J ... / Meijer, M J ...	... ...	Cala
10 Jenkinson, J J / Robinson, M A	... ...	Aliwal N
10 Carney, A E... / Deacon, A M...	... ...	Alexand

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 15 SEPTEMBER 1888.

DE HEER FULLER EN ZIJN KIEZERS.

De heer Fuller heeft, in zijn toespraak aan zijn Kaapstadsche kiezers, zich eenigszins minachtend uitgelaten over hetgeen tot dus ver, met het oog op den aanstaanden verkiezingsstrijd, door leden der Regering gezegd is; maar wat konden zij zeggen? Hun politiek is vijf jaren voor het land geweest, en op één punt na—hun houding wat de nieuwe verwikkelingen in het Noorden betreft,—weet men er alles van. Behalve hen heeft de heer Merriman zich laten hooren. Gaf deze ons, wat de kwestie betrof die hij zelf de belangrijkste noemde, een steen in plaats van brood, dan toonde hij toch altijd te weten dat het niet ging om op dit punt geheel met leêge handen te komen. De heer Fuller was in zoo ver in een andere positie dan de heer Merriman, als deze een gehoor toesprak dat niet over zijn lot als parlementslid beslissen moest maar een behoorlijk overzigt der politieke zaken verwachtte, terwijl hij zelf zoeken moest hoe zijn kiezers naar den mond te praten, maar over menig punt heen kon loopen. Wie echter zich wil voordoen als een staatsman, dien staat het niet netjes om over dit en dat punt het zijne te zeggen, maar den waren zamenhang der zaken en de punten waar alles om draait eenvoudig daar te laten, en in zoo ver staat de toespraak van den heer Fuller in de Beurs bij de lezing van den heer Merriman te Claremont ver achter.

In Engeland was de heer Fuller, volgens zijn zeggen, Liberaal of liever Radikaal. Hij gelooft aan democratie, en wil dat alles voor en door het volk geschiede. Dat men hier niet, zoo als in Europa, Liberalen en Conservatieven heeft, dat vindt hij verdrietig. Nu is in Europa de tijdstrooming onbetwistbaar democratisch. Hoe lang zij dit blijven zal, dat is natuurlijk de vraag; maar terwijl wij gaarne erkennen dat wij geen reden zien om binnen een eenigszins berekenbaren tijd een reactie te verwachten, weten wij zeer goed dat de democratie haar natuurlijke nadeelen heeft, die zich niet laten wegnemen, en die men hier en daar, in Europa en Amerika, reeds in het feit waarneemt dat lieden die wat waard zijn, aan de politiek zich zooveel mogelijk gaan onttrekken. Wij vragen echter den heer Fuller wat hij in deze Kolonie "het volk" noemt. Sprak men in de schitterendste democratie der geschiedenis, die van Athene, van het volk, dan rekende men zoo min de vreemdelingen, die er zich om handel enz. neêrzetten als de slaven hiertoe, en de getalsverhouding tusschen slaven en burgers was te Athene niet zoo heel ongelijk aan die in een Zuid Afrikaansche Kolonie tusschen Kaffers en Kolonisten. Spreekt men in Engeland van het volk waar men, zoo als de heer Fuller zegt, op vertrouwen en meê regeren kan, dan ontveinst men zich dikwijls het hemelsbreede onderscheid tusschen hen die meenen aan het roer te zijn, en een ellendig en behoeftig gepeupel dat, als het een kans ziet, kwaad genoeg zal stichten; maar de smerigste en meest verwaarloosde bedelknaap is toch in ras en bloed verwant met de edelsten des lands. Hier is het in zoo ver anders als door een man met wien de heer Fuller in vele opzigten sympathiseert maar die, anders dan hij, weet en durft te zeggen wat hij wil, nog onlangs verklaard is dat, zoo er al gelijkheid voor de wet tusschen de verschillende elementen der bevolking behoort te bestaan, maatschappelijke gelijkstelling evenmin mogelijk als wenschelijk is. Hoe kan men echter dan van een volk spreken? Van Engelschen en Hollanders, van Franschen en Duitschers wil de heer Fuller niet langer hooren; slechts van burgers. Van de Naturellen zwijgt hij intusschen, behalve wanneer hij gewaagt van het gevaar om hun brandewijn te laten schenken, en van de noodzakelijkheid om hen op te voeden. Nu laten wij den brandewijn daar, en wel omdat de drankkwestie van veel grooter gewigt is dan men dikwijls meent, maar het moeijelijk is ze naar eisch te bespreken. Slechts in zoo ver kunnen wij met den heer Fuller reeds nu op dit punt instemmen als ook wij brandewijn ongaarne goedkoop zien, en hem zeer verkeerd als volksdrank achten. Maar wat opvoeding betreft, die kan, met betrekking tot de Naturellen, slechts tweeërlei doel hebben. Zij moet óf van dien aard zijn dat zij de Naturellen in staat stelt om de plaats te vervullen die hun in de Kolonistenmaatschappij toekomt,—en dit is natuurlijk een plaats van ondergeschikten en dienenden,—of strekken om den Naturel als lid van zijn eigen stam en volk te verhoogen. Wij zeggen niet dat dit laatste doel onbereikbaar of verkeerd is, maar met het te volgen stelt men naast het Kolonistenvolk, dat in in weerwil van zeker verschil in taal of denkwijze toch één is of althans ligt één wordt, een ander volk, met een anderen aard en andere doeleinden, en dat op den duur met het Kolonistenvolk altijd in strijd moet blijven. In Amerika heeft men de gekleurde bevolking met kunst en vliegwerk naar boven gestooten, en het heet dat zij in sommige opzigten bij de blanke niet achterstaat. Toch is er thans sprake van een uittogt der kleurlingen naar ons werelddeel, omdat de klove tusschen de beide rassen te groot is om ze in goede verstandighouding te laten zamenleven. Komt het hier, door een politiek als die sedert den oorlog tusschen Noord en Zuid in Amerika gevoerd is, op den duur tot een dergelijken uittogt, dan zullen het niet de Kaffers zijn die naar elders gaan. Zulk een politiek volgt men echter als men in Z. Afrika de democratische denkbeelden toepast waar de heer Fuller meê speelt.

De boerenstand is de kern, de ruggegraat des lands. Dat vertellen in het Parlement ook de kooplieden als zij iets willen doorkrijgen, en wij gelooven trouwens dat zij het meenen. Maar een boerenstand zoo als men hier er een heeft, die zijn eigen landerijen bebouwt, en dat wel veelszins met arbeiders uit een ander ras, is van natuur aristocratisch, al verbeeldt hij zich het tegendeel. Wil de heer Fuller hier democratische beginselen het doen winnen, dan draagt hij, voor zoo ver dit hem gegund is, louter bij tot verzwakking en val van den boerenstand en van de Kolonisten in het algemeen. En als de heer Fuller, in tegenspraak met den heer Merriman, zich tegen een groote Republiek verklaart die alle Europésche volkplantingen van Z. Afrika omvatten zal, en er op wijst dat men zich liever bij het Britsche Rijk moet houden, dan hebben wij daar wel in zoo ver niet tegen als ook wij in zulk een Republiek niet veel heil zien, maar dan is juist hetgeen hij ten gunste van Engeland's gezag aanvoert—dat het steeds gelijkheid voorstaat,—een reden om voor allen regtstreekschen invloed van het Rijksgezag in Z. Afrika vrees te koesteren. Waar elementen van een strijd tusschen rassen bestaan die slechts daardoor, voor goed of althans voor langen tijd, verhoed kan worden dat het meer ontwikkelde ras de maatschappij naar zijn eigen zin inrigt, dan kan er van gelijkheid evenmin spraak zijn als van democratie. Men kan echter, hier in Z. Afrika, tot het Britsche Rijk behooren en toch de zaken naar eigen goedvinden regelen. Dat willen wij, die hierom steeds aandringen op zamenwerking tusschen alle Kolonisten, onder welke vlag zij ook leven. De heer Fuller wil dit echter niet, zoo als blijkt uit de wijze waarop hij over de betrekking tusschen de Kolonie en de Republieken gesproken heeft; en beamen de Kaapstadsche kiezers zijn zienswijze, dan is het eenige wat men hieruit kan afleiden dat zij vrij wat minder begrip van zaken hebben dan die boerenleden van het Parlement over wier oorspronkelijke ongeoefendheid en latere verbetering de heer Fuller zich op een zoo meesterachtigen toon liet hooren.

'T EEN EN ANDER.

Een Reuter's telegram acht het moeijelijk na te gaan op welken grond de Transvaalsche Regering weigert Dinizulu aan Engeland uit te leveren. Wij verbeelden ons dat het een voldoende grond is als Dinizulu's overgave, op voorwaarde dat hij niet zal worden uitgeleverd, door een Transvaalsch beambte is aangenomen; en buitendien vragen wij of niet Engeland het als vasten stelregel neemt om politieke vlugtelingen niet uit te leveren. De Transvaalsche Regering is veel te verstandig om, door uitlevering van zulk een vlugteling, een zedelijke minderheid tegenover Engeland te erkennen.

Is er één denkbeeld dat drukpers en publiek in Engeland zoo bevangen blijkt te hebben dat het haast onuitroeibaar is, dan is het dat het streven der Koloniën in Z. Afrika is om Engeland voor alle voordeelen te laten betalen die hetzij kolonisatie, hetzij het veiligstellen van reeds gekoloniseerde landen verschaft, en om zelve al die voordeelen te genieten zonder Engeland er een deel aan te willen laten. Nu moge voor zulk een denkbeeld reden te vinden zijn, hetzij in vroegere oorlogen, uit een tijd dat de Kaapkolonie nog geen Verantwoordelijk Bestuur had, hetzij in Sir Bartle Frere's Zulu oorlog, schoon wat laatstgemelden betreft, dit ons moeijelijk houdbaar schijnt; maar wat de Kaapkolonie aangaat, sedert zij zelfbestuur geniet is het geheel onjuist. Wat men hier steeds heeft verlangd is wat de heer Froude in 1875 als het aanbod der Rijksregering voorstelde: Engeland beschermt de kust tegen aanvallen van buitenlandsche vijanden; de Staten en Koloniën van Z. Afrika nemen, in geval van oorlogen en onlusten met Naturellen, alle verpligtiging op zich, mits volkomen vrijheid van handeling bekomende. Nu heeft de reis van den heer Froude niet tot haar doel geleid; maar hebben de oorlogen die men hier, ten deele als gevolg van een verkeerde politiek der Rijksregering, heeft moeten voeren, de Britsche schatkist een penny gekost? Volstrekt niet! Het eenige wat Engeland hier voor militaire doeleinden heeft uitgegeven is geschied tegen den wil van Regering en Parlement. De Regering verlangde, in 1884, niets anders van de Rijksregering in zake Bechuanaland, dan dat zij een duidelijke verklaring aan de Z. A. Republiek zou geven dat deze moest afiaten van hare bemoeijingen met de zaken aldaar; en toen die verklaring geschied was, toonde de Koloniale Regering zich niet alleen bereid om de zaken in Bechuanaland behoorlijk te schikken, maar zij schikte ze in dier voege dat de afzending van Sir Charles Warren volkomen onnoodig werd. Dat de Rijksregering daarom toch Sir Charles gelegenheid heeft gegeven om geld op te maken en kwaad te stichten, daar is de Kolonie niet verantwoordelijk voor.

Intusschen moeten wij zeggen dat wij het met den heer Theron, M.L.A., oneens zijn als deze zich thans tegen de inlijving van Britsch Bechuanaland verklaart, op grond dat de Kolonie de Naturellen aldaar niet in toom kan houden. Integendeel, al is er sedert 1884 in Bechuanaland veel verknoeid, toch zou het, onzes inziens, een uitstekende zaak voor de Kolonisten van Zuid Afrika zijn als de Regering het land overnam, zonder bijdragen van Rijkswege voor het bewaren der orde te eischen. Montsioa en Mankoroane met hun volk zijn per slot van rekening weinig waard; en worden zij lastig, wel nu, dan verliezen zij de landen met fonteinen die hun tegen alle regt en billijkheid zijn toegekend. Wat het Protectoraat betreft, is het de vraag of Khama zich een van de Kolonie zou laten welgevallen. Daar het echter niet gaat om hem gelegenheid te geven zich onder een Duitsch Protectoraat te stellen, zou men middelen moeten vinden om te zorgen dat het Koloniaal gezag in zijn land gevestigd werd; en nu er goud in zijn land blijkt te zijn, achten wij dit geen bijzonder moeijelijke taak.

Uit hetgeen wij uit de Richmondsche *Era* omtrent een rede meêdeelen onlangs door den heer Theron gehouden, blijkt het dat gemelde heer niet in kwaadheid over een hem gestelde vraag maar in den loop eener weldoordachte rede geklaagd heeft over een jaloezij der Afrikaners die den heer Hofmeyr beletten zal een Ministerie te vormen. Of die jaloezij bestaat, en zoo ja, of er melding van moest zijn gemaakt, dat laten wij daar; schoon wij erkennen dat wij er geen kwaad in zien als iemand, met het oog op zulke zaken, voor den dag komt met hetgeen hij de waarheid acht. Zoo er echter iets is dat als bewijs kan worden opgevat van de juistheid van hetgeen de heer Theron over die jaloezij zeide, dan is het de houding van hen die hem daarna in het verhoor zochten te nemen. Waar vielen zij hem over aan? Meerendeels over zijn stemmen voor de verhooging der parlementaire toelagen; over zijn gebruik maken van zijn onbetwistbaar regt om, vóór de opening der buitengewone Parlementszitting, aan zijn woonstede een bezoek te brengen; over zijn trekken van gelden voor het alles behalve ligte en aangename werk dat hij, als lid der Commissie voor de Gevangenissen, te verrigten had. Iets kleingeestigers kunnen wij ons moeijelijk voorstellen; maar verklaart het zich niet uit een geheimen naijver op hen die zich met goed gevolg aan het behartigen van 's lands zaken wijden?

Wordt echter, op grond van den druk waaronder het land zucht, de verhooging der parlementaire toelagen door onzen boerenstand veroordeeld, dan kunnen wij niet anders zeggen dan dat wij daarin een merkwaardig voorbeeld zien van hetgeen de Engelschman "penny wise and pound foolish" noemt. Zonder Sir Gordon Sprigg's verdiensten omtrent de schatkist ook maar in het minst te willen verkleinen, vragen wij of zijn bezuinigingen mogelijk zouden zijn geweest als hij met een Procureurs- en Agenten- in plaats van met een Boerenparlement had moeten regeren. Wat werd er niet door Merriman en Co. over verkeerde bezuinigingen geklaagd, die b. v. vervaarlijke Spoorweg-ongelukken ten gevolge zouden hebben! Die ongelukken zijn echter niet geschied, en evenmin ziet men verkeerde gevolgen van andere bezuinigingen door de Regering ingevoerd. Procureurs en agenten, die ten koste van het publiek zich vetmesten, zien zoo iets in beambten en wie verder iets van den Staat wil trekken, gaarne door de vingers, en maken het een Regering lastig die er anders over denkt; maar boeren in het Parlement steunen een Regering die er voor bedankt om 's lands geld weg te gooijen. En nu wil men knappe boeren, die hun tijd aan 's lands welzijn opofferen, maar toch eenige vergoeding willen die hun vrouwen en gezinnen tevreden kan stellen, door beknibbeling van hun toelagen uit het Parlement houden! Dat 's net de manier om het land in handen van hen te helpen die beweren alles voor niet te willen doen, maar wel degelijk zorgen dat zij door knoeijerij in het geheim vergoeding krijgen.

Ds. De Beer, van Groene Punt, raadt in een brief aan de Ringsinspectoren van Onderwijs, in de *Kerkbode* geplaatst, om toch kennis te nemen van een plan van den Superintendent Generaal van Onderwijs tot het verstrekken van hulp aan scholen op zoodanige wijze dat, zoo als hij zegt, aan het "Romanisme en Semiromanisme" van staatswege voordeelen in de hand worden gespeeld die zij tot dus ver niet bezitten. Nu de Synodale Commissie aan de zaak niet gedaan heeft, en de Synode, als geen zitting houdende vóór die van het aanstaande Parlement, er zich niet bij tijds over kan laten hooren, wil hij dat de Ringen de zaak in overweging zullen nemen. Dit achten wij een zeer goed denkbeeld, en zoo wij er nog iets aan zouden willen toevoegen, dan zou het dit zijn dat de Ned. Gereformeerde Kerk, door hare leeraars en kerkeraden, al het hare moet aanwenden om van de andere reeds nu door de Regering verschafte nieuwe middelen tot uitbreiding van het onderwijs onder verwaarloosde blanken in afgelegen streken, zoo algemeen gebruik te laten maken dat het voornaamste argument ten gunste van Dr. Dale's nieuwe plan—dat er Onderwijs *moet* zijn, en dat men, als het tegenwoordige stelsel het niet overal verschaft, tot andere maatregelen zijn toevlugt moet nemen,—er van kracht door wordt beroofd.

ONTBINDING VAN DE WETGEVENDE VERGADERING.—Vier proclamaties in de *Gouvernements Gazette* van gisteren betreffen het Parlement. De eerste verdaagt het Parlement van 1 October tot 1 Februarij. Een lid der Wetgevende Vergadering echter, die zich mogt vleijen nog zoo lang aan te blijven, ziet dat hij het mis heeft uit de tweede proclamatie, die de Wetgevende Vergadering, zonder den Wetgevenden Raad, voor ontbonden verklaart op gisteren 14 September. De beide andere proclamaties houden in, dat in alle mogelijke kiesdistricten, behalve aan de Kaapstad en te Grahamstad, de verkiezingen bij handen opsteken zullen plaats hebben op 30 October te 10 v.m., en in die beide steden op 31 October ter zelfder ure. Haast je rept je met requisities!

PREEKBEURTEN OP MORGEN.—Groote Kerk, 's morgens, Dr. Kotsé; Engelsch, Dr. Kotsé; 's avonds, Ds. Steytler.—Nieuwe Kerk, 's morgens en 's avonds, Ds. Muller.—Hanoverstraat Kapel, 's morgens en 's avonds, Ds. Calkoen.—Zeepunt, Ds. Steytler.—Papendorp 's morgens en 's avonds, Eerw. Smeer.—Roggebaai, 's avonds, Eerw. Dreyer.—N.B. Collecte voor het Sustentatie Fonds.

LUTHERSCHE KERK, STRANDSTRAAT.—De diensten aldaar zullen op morgen worden waargenomen als volgt: 's morgens ten 10 ure, door Ds. W. F. Gohl; 's avonds ten 6·30 ure, door Ds. P. Roux.

OORLOGSCHEPEN.—Vertrokken is gisteren de Duitsche kanonneerboot *Carola*; binnengeloopen de Portugeesche do. *Lisboa*.

DE HEER WIENER wil, met het oog op de verkiezingen, een verbond, dat een accijns en lage invoerregten voorstaat, en schrijft hierover aan de *Cape Times*. Een klein beetje te laat, dunkt ons.

EEN JONG-MENSCH adverteert in onze kolommen, dat hij bereid is eene betrekking buiten te aanvaarden, hetzij als boekhouder of als opzigter van een winkel, enz. Men zende brieven naar J. B., kantoor van dit blad.

ADELINE PATTI.—Deze beroemde zangeres die op de Pears Zeep Advertenties zoo dikwijls te voorschijn komt, is thans in Buenos Ayres, Zuid Amerika, waar zij iederen avond door haar zingen een salaris van £1,600 ontvangen.

EENE ZEKERE GELDBELEGGING.—De Stadsraad van Kaapstad vraagt £10,000 tegen 4½ percent interest per jaar ter leen. Dit is een goede kans voor kapitalisten om een zekere interest van hun kapitaal te ontvangen.

KOLONIALE EFFEKTEN.—De *Gouvernements Gazette* bevat een lang reglement omtrent beschikking over interest en overdragt van Koloniale effekten, en wat dies meer zij: een even nuttige als aangename lektuur voor hen die geld belegd of te beleggen hebben.

HET DETACHEMENT Kaapsche Scherpschutters te Paard, eenige maanden geleden onder bevel van Luit. Sugden naar Walvischbaai gezonden, is met de *Namaqua* in goeden welstand naar hier teruggekomen, en thans op weg naar K. W. Town.

CRICKET.—Dit spel wordt meer en meer door de Engelsche jonge dames ter hand genomen. Onlangs had een wedstrijd plaats waarin de "scores" gemaakt 173 aan de eenen kant en 119 aan de ander voor ses wickets waren. De dochter van Lord Brassey, die voor eenigen tijd hier in de Kolonie was, speelde voortreffelijk.

HOLLANDSCHE LECTUUR.—Iedereen in Zuid Afrika die Kaapstad kent of besocht heeft, weet waar de aloude bekende boekhandelaarsfirma van Juta & Co. te vinden is. Zij doet haar uiterste best om niet alleen het Engelsche, Duitsche, Fransche, maar ook het Hollandsch lezend publiek te gerieven. Wil men hiervan overtuigd wezen, dan leze men de advertentie, die in een andere kolom verschijnt.

KENNISGEVING AAN SLAGTERS.—Daar het vleesch weer duur begint te worden, hopen wij, dat de heeren Louw en Lund, die volgens eene advertentie in een ander kolom verschijnende, eene bezigheid in levende have te Beaufort West en Piquetberg geopend hebben, er in slagen zullen het vleesch weer op een redelijken prijs te brengen. Op visch kan den armen man niet iederen dag leven.

SPELEN.—Heden wordt een Bekerwedstrijd tusschen *Hamiltons* (1) en *Villagers* (1) te Malmesbury gespeeld. De *Hamiltons* zijn:—B. Duff, J. Versfeld, A. Darter, C. L. van der Bijl, C. Versfeld, Jno. Berrangé, A. H. McLeod, M. Versfeld F. Bowe, M. McLeod, R. Klerck, W. Lucas, W. F. Adams, R. Whitelsea, en J. Retief. Ook te Malmesbury wordt gespeeld een wedstrijd tusschen *Malmesbury* (2) en *Villagers* (2). Te Stellenbosch wordt een wedstrijd tusschen de *Junior Wanderers* en de *Maroons* gespeeld.

STELEN EN HELEN.—Eenigen tijd geleden werd zekere Leetcher veroordeeld wegens het stelen van allerlei waren uit den apothekerswinkel van Lennon en Co. Sedert zijn ook P. Nelson, een bediende der firma, en A. Cortis, kapper en parfumeur, in verhoor geweest wegens het helen der gestolen goederen, die, volgens eenige getuigen, op straat in een bak neêrgelegd en door Nelson genomen werden, ten slotte hun weg naar de plek van Cortis vindende, waar men werkelijk waren ontdekt heeft die uit Lennon's winkel schijnen te zijn. De zaak is echter nog niet afgehandeld, en komt heden weder voor.

KOUDBLOEDIG.—"Zwarte pilletjes," in de *Patriot*, heeft een ouden meester aan huis, en dese, door een van Z. P.'s zoontjes gevraagd wat koudbloedige dieren zijn, antwoordde: visschen, "goggetjes" en Afrikaners. In antwoord op de vraag waarom een Afrikaner een koudbloedig dier was, zei meester dat je hem niet kwaad kon maken. Niet eenmaal trokken de Afrikaners het sich aan als een Gouverneur, door hen zelve besoldigd en dus in *hun* dienst, Khama liet aanzeggen, nadat deze een paar boeren had laten doodschieten, dat Engeland hem beschermen zou. Daarmede was het sooutje tevreden, maar aan den vader zei meester dat hij toch nog hoop had voor den Bond, want er moest een ou Bondsman van groote invloed in Engeland zijn die de Regering beduidde om ou Warren als Gouverneur of hoofdkonstabel naar Z. Afrika te senden, en als dat de Afrikaners niet warm maakte, dat sou niemand dit doen. Dan nog Mackenzie Eerste Minister, en op die manier zou meester, hoe oud hij ook was, nog de Vereenigde Staten van Z. Afrika sien. Warren, voegen wij er bij, schijnt niet te komen, maar wij vertrouwen dat men in de Kolonie toch zoo koudbloedig niet sal zijn om, tegenover hetgeen Sir H. Robinson en zijn Shippardje in het Noorden uitrigten, den Gallio te spelen.

DE HAVENCOMMISSIE bleek op hare vergadering van gisteren den vorigen dag te hebben toegestemd in het herstel der vroegere prijzen door de dok-agenten voor hun werk gerekend. Toen daarna de brand in de *Pembroke Castle* ter sprake kwam, wilde de heer Ohlsson aan de Dokbrandweer voor haar flink gedrag bij die gelegenheid een gratificatie geven. De heer Anderson, schoon het gedrag der Brandweer op hoogen prijs stellende, was hier uit beginsel tegen; de Voorzitter sou er niet tegen zijn als de brand in een eigendom van het Dok had plaats gehad. Moest niet eerder de Stoombootmaatschappij een gratificatie verleenen? De heer Anderson was het met het laatste eens; de heer Ohlsson bleef bij zijn denkbeeld dat de Commissie selve toonen moest het gedrag der Brandweer op prijs te stellen. Ten slotte werd er besloten een gratificatie van £15 toe te staan, en den Ingenieur zoowel als de Brandweer een schriftelijke dankbetuiging te zenden. De *Courland* gaat in het Droogé Dok, en de Secretaris zal aan het Departement van Justitie inlichtingen zenden die het omtrent de kosten der nieuwe Bandietenkaserne verlangt. Gebezigd zijn aan nieuwe werken 496, aan oude 47 arbeiders, waarvan 293 bandieten.

OVERLEDEN is, op Donderdag ll. te elf ure, de heer John Coenraad Wicht, een oud en wel bekend ingezetene der stad. Hij was iemand van een aanzienlijk vermogen, en vooral had hij hier veel vastgoed, ten deele onbewoond en vervallen; want hij had een weerzin tegen het maken van kosten er voor, en evenzeer een weerzin tegen het verkoopen zijner eigendommen. Hij was intusschen een man die veel wist en veel las, en de Z. A. Bibliotheek telde hem onder haar getrouwste besoekers. Gewoonlijk van goede gezondheid werd hij weinige dagen geleden door bronchitis aangetast, die hem spoedig ten grave sleepte. Gisteren namiddag had zijn begrafenis plaats, waarbij twee ouderlingen, de heeren S. V. Hofmeyr en Lucke, en twee oud-ouderlingen, de heeren J. P. de Villiers en H. H. Marais als slippendragers fungeerden. Ds. Steijtler hield aan het sterfhuis een hartelijke toespraak, en Ds. Muller verrigtte aan het graf de lijkdienst.

"ROUGH ON ITCH" geneest uitslag, schurft, puisten, zalt rheum, bevroren voeten winterhanden, jeuking, ivy gift.

DE ELBE werd eenige tijd geleden in een basterd Nijl herschapen, want aan boord van een schip te Hamburg waren een aantal krokodillen, voor dierentuinen bestemd, en desen ontsnapten en bleken het verblijf in de rivier zeer aangenaam te vinden. Na een kennisgeving van Regeringswege aan menschen om niet te gaan baden en aan honden om niet te gaan drinken in de rivier, werden er maatregelen tot het vangen der krokodillen genomen, en men werd ze weldra meester.

EEN CABMAN te Parijs, heet het in een der hier per mailstoomboot ontvangen bladen, had zoo veel van de ellende des levens gezien dat hij beter achtte het te verlaten. Vooraf maakte hij echter een testament, dat men bij zijn lijk vond. Een tien-francsstuk in zijn onderbaatjessak liet hij aan den doctor die het getuigschrift van zijn dood opmaakte, zijn lijk aan de snijkamer van den "Jardin des Plantes," om aldaar ontleed te worden, en zijn vleesch moest stuk gesneden en tusschen de leeuwen, tijgers en beeren van gemelde inrigting verdeeld worden, die er meer pleizier van zouden hebben dan hij zelf er in gevonden had.

HOOG GEREGTSHOF.—Bij ons verslag van de zitting van dit Geregtshof op Woensdag hebben wij bij te voegen dat de heer J. J. B. Biccard als procureur en notaris zal worden aangenomen, als hij een bewijs inlevert dat zijn naam de regte is, (want op zijn certificaat was een stuk er van afgelaten), en de heer J. M. Brown als goedgekeurd door het Regtsgenootschap. Gerehabiliteerd werden P. J. Smit (Prieska), A. W. Lilford (Albert), en D. H. Coetzer (Cradock); maar W. Armstrong (Port Elizabeth onder den titel Holland en Co.) moet over drie maanden terugkomen. In de zaak van Gilmour *tegen* Naudé werd verlof tot de heropening van het proces gegeven die door Naudé verlangd wordt, en de heeren H. Greeff en Wethmar werden tot curatoren in den boedel van H. G. Greef vader van eerstgenoemde en onbekwaam door verlamming, aangesteld. De zaak van curator van Du Toit *tegen* Du Toit werd, met toestemming van beide partijen, naar het Rondgaande Hof te Oudtshoorn verwezen, en in den insolventen boedel van Jos. Stewart werd een Commissie van onderzoek aangesteld. In den boedel van P. E. de Villiers, waar de executeur testamentair was zoek geraakt, besloot het Hof een rule *nisi* te geven, den man oproepende om voor 12 October redenen op te geven waarom men hem niet zou afzetten. Het rapport van den liquidateur der Kowie Landing en Expeditie Maatschappij werd ingediend en op de gewone wijze behandeld; en in twee zaken wegens echtscheiding, Borain *tegen* Borain en Petersen *tegen* Petersen, zal de beleedigde partij *in forma pauperis* mogen procederen. Eindelijk werd, in de zaak der huwelijksche voorwaarde van J. J. D. Buykes en zijn vrouw, de heer Tredgold op zijn verzoek van het curatorschap ontslagen, en de heer E. A. Buykes in zijn plek aangesteld.

DE STADSRAAD had, op zijn zitting van Donderdag, weder een rapport van Openbare Werken na te gaan over de zaak van Linder, den riool-aannemer, die zeide een verband op zijn vastgoed gelegd te hebben ten einde baksteenen te bekomen, maar thans vernomen te hebben dat hij ze niet dan tegen kontanten kon krijgen. Hij wilde dat het Stadsbestuur hem helpen zou in het afbetalen van het verband; maar het bleek dat hij zelf het verband £400, de verbandhouders het £500 achtten te bedragen. Op voorstel van den heer Stigant werd de zaak naar de Vereenigde Comités van Openbare Werken en Financiën gezonden. Daarna kwam een rapport over een brief der straataannemers, die kennis gaven dat zij over het verzenden van straatvuil per trein een nadere schikking met het Spoorweg Departement getroffen hadden, maar klaagden over het late uur waarop een aantal kooplieden en anderen 's morgens hun vuil op straat zetten. Het bleek dat met een reglement hier niet aan te doen was, daar de Magistraat er voor bedankte om iemand wiens vuil te laat werd uitgezet te straffen, tenzij men hem op heeter daad betrapte. De heer O'Reilly stelde een bepaling voor dat niemand zijn vuil na 8 v.m. op straat mogt zetten, maar trok dit later in ten gunste van een voorstel van den heer Hofmeyr, om de zaak naar Openbare Werken te verwijzen met verlof tot het nemen der noodige maatregelen. Waterwerken had bezwaar in het bezigen der brandspuiten om vuil staand water op te pompen. Voor het stercus kontrakt was slechts één tender, die van Bessel & Co., die naar Openbare Werken verwezen werd, gelijk ook een alles behalve gunstig rapport van den Stadsingenieur over het nieuwe riool bij het Kasteel, en een over den tunnel, die wegens de lastigheid van den steen waar men door te boren had niet al te gaauw vorderde. Over den brand in de *Pembroke Castle* was een rapport van den Superintendent, en de lof der Brandweer werd bij die gelegenheid door den heer Mocke verkondigd. Nadat de heer Stigant zijn hoop had te kennen gegeven dat men geen betaling voor de zaak zou vragen, terwijl de heer Hofmeyr er anders over scheen te denken, werd de zaak naar Waterwerken verwezen, en naar Financiën ging, met verlof om te handelen, een brief van Kolonel Phillips over een weg nabij het Nieuwe Somerset Hospitaal tot vervoer van zwaar geschut. Daarna had een discussie plaats over een brief van den heer Dormer en anderen, die het balkon aan den hoek van St. George's en Kerkstraat weg wilden hebben. De vraag was of men, zoo als de heer Hofmeyr wilde, belanghebbenden een deel sou laten betalen. De heer Wrensch was hiertegen; de heer Hofmeyr antwoordde dat de heer Wrensch niet zoo veel in stadsbelastingen betaalde als hij zelf, en den last dus minder voelde. Dit bragt den heer Wrensch in ééne woede, en hij wilde bescherming van den Voorzitter tegen de beleedigende taal ten sijnen aansien gebezigd. Ten slotte scheen hij te merken dat hij een mal figuur sloeg, en verklaarde den heer Hofmeyr diens vergrijp te zullen vergeven! Verder eenige brieven.

RICHMOND EN ZIJN VERTEGENWOORDIGERS.—Van de *Era* hebben wij proefbladen bekomen, het verslag der openbare vergadering bevattende waar de plaatselijke parlementsleden zich hebben doen hooren. Burgemeester A. P. de Villiers bekleedde den voorzittersstoel. De heer Theron nam het eerst het woord, en na eenige opmerkingen omtrent hetgeen door sommigen aangaande zijn persoon en gedrag gezegd was, sprak hij vooreerst over een Vereenigd Zuid Afrika, zeggende dat hij de vlag waaronder hij leefde niet wilde prijsgeven, maar dat volgens Bondsregelen de verschillende Staten elkander zedelijken steun moesten verleenen, en dat een Tolverbond een stap was tot de vereeniging tusschen Koloniën en Republieken. De Naturellenkwestie achtte hij van zeer groot belang, en hij wilde dat de Naturellen niet meenen zouden dat de Kolonisten tegen hen waren. Den toestand van Basutoland achtte hij voor de Kolonie nadeelig, en hij was tegen aanhechting van Bechuanaland omdat hij niet geloofde dat de Kolonie de Naturellen aldaar kon regeren; maar met de Transkei was het anders. Aan de mogelijkheid om de Naturellen als een onderworpen ras te behandelen, geloofde hij niet. Hij had tegen de Meesters- en Bediendenwet gestemd, die grootere magt aan Veldkornets gaf, omdat zij het mogelijk maakte dat een boer door zijn bediende met den riem kreeg, en omdat zij te veel magt gaf aan Veldkornets. De Registratiewet was louter een maatregel om te zorgen dat Naturellen niet, zoo als geschiedde, zich lieten registreren zonder daartoe bevoegd te zijn. Met zekeren ophef sprak hij van de gemaakte bezuinigingen en van de vermeerdering van het Spoorweg-inkomen; en terwijl hij het betreurde dat men tot geen vermindering van belasting kon overgaan, was de boer toch geholpen in zake de erfpacht en de huisbelasting. Vrij lang sprak hij over de Spoorwegkwestie, er op wijzende dat als de linie Oudtshoorn-Klipplaat werd aangelegd, de verlenging der Graaff-Reinetsche lijn over Richmond volgen moest, en zijn verzet tegen de lagere Verbindingslinie daarop grondende, dat zij nooit behoorlijk was opgemeten, en dat de eigenaars der kolenmijnen die er bij winnen zouden, met de Regering een onbillijken koop wilde sluiten. Zijn eigen Spoorwegvoorstel verdedigde hij door te betoogen dat het van belang was om met de Transvaal op goeden voet te zijn, en dat President Kruger alle regt had om, voor het openstellen van zijn land voor Koloniale produkten, een kort uitstel van Spoorweganleg, als vergoeding te eischen. Het thans genomen besluit zou de beide Republieken van de Kolonie verwijderen, en ze bij Natal en Delagoa Baai troost laten zoeken. Na verder over de Richmondsche lijn en over de Hollandsche taal en het Onderwijs uitgeweid te hebben, zonder dat over die twee laatste punten in het verslag iets wordt meêgedeeld, zeide hij dat hij het aan zijn kiezers liet om te zeggen of hij zijn pligt had vervuld. Men meende dat als hij, een Bondsman, iets voorstelde, ieder Bondsman aan zijn zijde zou stemmen, maar dit was niet zoo. Integendeel, de reden dat de heer Hofmeyr geen Ministerie wilde vormen lag daaraan dat hij zeer goed wist hoe juist de Afrikaners, uit geheime jaloezij, hem het eerst zouden verlaten. Een Engelschman erkende de hoogere verdienste van een ander; een Afrikaner kon het niet aanzien dat een ander Afrikaner hooger stond dan hij. Wat hem zelven betrof als men een beter man wilde kiezen dan hij zelf was, dan zou hij gaarne pad geven. Nu werden eenige vragen aan den heer Theron gesteld, onder anderen over zijn stemmen voor een verhooging van de toelagen der parlementsleden; maar deze vraag zeide hij niet te zullen beantwoorden tot hij als kandidaat voor de kiezers verscheen. De heer Wills beschuldigde den heer Theron van de Spoorwegverlenging naar Richmond, terwijl hij ze openlijk in het Huis bepleitte, in het geheim te hebben tegengewerkt, en toen de heer Theron dit ontkende en om bewijzen vroeg, en de heer Wills die bewijzen niet bleek aan de vergadering te durven leveren, viel gemelde heer den heer Theron aan over zijn trekken van landsgeld voor de reis door hem vóór de opening der buitengewone zitting naar zijn plek ondernomen, en om de toelagen door hem als lid der Commissie voor de Gevangenissen getrokken. Hij stelde voor dat de heer Theron door zijn gedrag in het Parlement het vertrouwen der kiezers verbeurd had, maar dit voorstel werd verworpen door het aannemen der voorloopige kwestie. Daarna sprak de heer Watermeyer de aanwezigen toe, onder anderen er lang over uitweidende waarom hij op het punt van de Spoorwegverlenging Noordwaarts niet met den heer Theron had zamengestemd. Ook hem viel men later lastig over de verhooging der toelagen. Ten slotte werd een votum van vertrouwen in den heer Watermeyer door den heer Duggan, een in beide leden door den heer G. van Niekerk voorgesteld; maar de heer Theunissen, die reeds vroeger getoond had tegen den heer Theron te zijn, stelde voor om geen uitdrukking van gevoelen te geven, en dit ging er door. De *Era* voegt er bij dat op 20 dezer een vergadering van Bondsafgevaardigden te Britstown zal gehouden worden, ten einde kandidaten te stellen, dat Dr. Smart, die tevens een goede schapenboer moet zijn, geen slechte kans heeft, en dat Dr. Kotzé, eerste predikant aan de Kaapstad, te Richmond veel kans heeft, maar dat zijn verkiezing afhangt van den indruk dien hij te Britstown en Hopestad zal maken. Maar is Z.Wel-Eerwaarde werkelijk van plan zich kandidaat voor het Parlement te stellen?

DE HEER FULLER, M.L.A., sprak Woensdag avond de kiezers der Kaapstad in de zaal der Koopmansbeurs toe. De voorzittersstoel werd eerst door den heer J. R. Ross, later, toen deze onwel werd, door den heer T. J. Anderson bekleed. Na een korte inleiding door den Voorzitter, waarin deze te kennen gaf dat den heer Fuller een parlementszetel in het Oosten was aangeboden, maar dat hij liever de kosten eener Kaapstadsche verkiezing zich getroosten zou, begon de heer Fuller met te zeggen dat het een harde taak was om, vermoeid van het herseuwerk van een parlementairen veldtogt, een kiesveldtogt te openen, maar dat hij, hiertoe geroepen, vooreerst verklaren wilde dat hij den kiesstrijd niet zoo dacht te voeren als een hier uitgegeven blad [de *Cape Times*] scheen te meenen, soodat hij slechts er naar streefde om zelf bovenaan te komen, maar op de wijze van vroeger, toen een derde der kiezers eerst in het laatste uur stemde, ten einde te zorgen dat er vier goede leden inkwamen. Daarna ging hij over tot kwesties die de Kaapstad betroffen, en wel vooreerst tot de zaak der Havencommissie. Hij achtte het onnoodig en verkeerd dat de Regering een tweeden beambte op die Commissie benoemd had, en hij gaf een schets van hetgeen er geschied was met betrekking tot de Wet om het aantal leden der Havencommissie te vermeerderen; maar werd later een Wet hiertoe ingediend, waarbij de Burgemeester der Kaapstad een vasten zetel bekwam, dan zou hij er voor stemmen. Voorts klaagde hij er over dat de Regering allerlei gebouwen kocht of huurde, in plaats van de Koopmansbeurs zich aan te schaffen en in een gebouw te herscheppen waar men alle mogelijke zaken bijeen had. Een Wet op Ballotage, die de Kaapstad aanwees als een stad waar zij volstrekt noodig was, had hij bestreden, niet omdat hij in beginsel tegen Ballotage was, maar omdat hij deze overal of nergens wilde. De Regering had op al die punten de Kaapstad niet netjes behandeld, maar in andere opsigten was haar gedrag beter geweest, zoo als zij b.v. beloofd had betere inrigtingen voor krankzinnigen te maken; en buitendien, een parlementslid had dikwijls het een en ander voor zijn district in orde te brengen waar het publiek niets van hoorde, maar wat daarom toch zeer nuttig was. Overgaande tot de politieke kwesties des lands, zeide hij vast geloof te hechten aan de beginselen der democratie. Vóór hij in de Kolonie kwam was hij een sterk voorstander der Liberale of Radikale partij in Engeland, en zijn motto was: "vertrouw het volk en werk met het volk." In zoo ver was hij ingenomen met de Bondsbeweging, en met alles wat maakte dat het volk beter en vollediger vertegenwoordigd werd. Toen hij pas het Kaapsche Parlement leerde kennen, zaten er bijna geen leden in van Hollandsche afkomst, en dit was verkeerd; want wat ook het karakter der bevolking was, hare behoeften behoorden in de Wetgevende Magt vertegenwoordigd te zijn, en ontkende men dit, dan kon men uit een politiek oogpunt zich niet liberaal noemen. Intusschen was het een verkeerde zaak geweest dat men een Parlement had bekomen waarvan de meerderheid der leden onbekend waren met het staatsleven. Daaraan was het te wijten dat men heel wat onbekookte en verkeerde voorstellen gehad en heel wat min gepaste wetgeving bekomen had. Sedert was er echter een merkbare verbetering op te merken geweest in de houding der nieuwe leden, sommige van welke flink hadden leeren spreken en handelen, en die niet meer, zoo als vroeger, bij de behandeling der Begrooting steeds op vermindering van de loonen van beambten en landsbedienden aandrongen. Velen zeiden dat Verantwoordelijk Bestuur hier een mislukking was, en het was in alle landen waar men het had de vraag of het op den duur het regte sou blijken te zijn; maar stellig was het dat, al ging het thans beter in het land dan toen de bestuurders aan het Parlement niet verantwoordelijk waren, een toestand als de tegenwoordige, waar de Regering al hare beginselen, tot dat van vrijen koornhandel toe, prijs gaf, en waar zij naar de bevelen handelde van een onverantwoordelijke meerderheid in het Parlement, vernederend en onhoudbaar was, en dit werd erkend door voorstanders der Regering. Spreker zou zich alle moeite geven om hieraan perk te stellen, en te maken dat men aan de eene zijde van het Huis een beweerde nationale partij onder den heer Hofmeyr, aan den anderen kant een partij had, als er zoo een bestond, die hier tegen was. Wat de Oppositie betrof, die wist heel wat te kritiseren, maar op een kritieken tijd was zij sonder organisatie en bijna sonder aanvoerder. Sir T. Scanlen en de heer Merriman ineengerold zouden een uitstekend politiek aanvoerder uitmaken, maar thans had men niet wat men hebben moest. Er waren gelegenheden geweest waarbij een aantal leden van het Huis, met kracht zoo al niet met succes, zich tegen verkeerde maatregelen verzet had, zoo als tegen de Registratiewet en de opheffing van den Accijns. Daar zou men trouwens later meer van hooren, maar het was niet gemakkelijk om aan te wijzen wat men thans voorstaan en wat bestrijden moest. Men had hier geen Liberalen en Conservatieven, geen bestaande belangen die men aanviel of bestreed. De kwesties die men had stonden in verband met den stoffelijken vooruitgang des lands, behandeling en opvoeding der Naturellen, de betrekking der Kolonie tot andere Staten van Zuid Afrika, den Accijns

en dergelijke van meer socialen aard, waar men eigenlijk geen partijen over vormen kon maar waar behoorlijke wetgeving zeer noodig was; en het was stellig dat er hier eene strekking was tot verkeerde wetgeving. Hier toe behoorde hetgeen in de wetgeving omtrent land was gedaan. De Kolonie had regt om wijziging in erfpacht te brengen, maar had dit werk niet moeten laten in handen van plaatselijke Commissies. Veeleer had men een Rondgaand Hof door het land moeten zenden. (Bij die gelegenheid kwam spreker ook kortelijk terug op zijn socialistische theorie dat het land zooveel mogelijk Staatseigendom behoort te blijven.) Dan had men de strekking om in zaken tusschen meesters en bedienden een regtspleging zonder omslag te hebben, door middel der Veldkornets; maar op dit punt begon men betere inzigten te bekomen, en in te zien dat alles naar vaste vormen moest gaan. Een programma voor de toekomst was nog niet voorgelegd, want wat de Proc. Generaal te Caledon in een toespraak gezegd, de Kol. Secretaris aan zijn kiezers geseind had, beteekende bitter weinig. Na hierover eenige aanmerkingen ten beste gegeven te hebben, waarvan de laatste sloeg op een verzoenende politiek met naburige Staten, door den Kol. Secretaris vermeld, zeide spreker dat het tijd voor de Kolonie werd om zich zelf te vriend te maken. De Kol. Secretaris had gesproken van gelijkstelling van rassen, maar die waren, b. v. wat de taal betrof, gelijkgesteld, en men moest liever van gelijkstelling der burgers spreken. Wat spreker's programma betrof was hij vooreerst voor verlenging van het Noordelijke Spoorwegstelsel, en hij achtte de redenen door den heer Hofmeyr hiertegen ingebragt onvoldoende. De heer Hofmeyr wilde vrijen invoer van Koloniale produkten in de Transvaal, maar de eenige produkten die er heen zouden gaan waren wijn en brandewijn, en de belasting op wijn was reeds nu zeer gering. Men zou den handel Noordwaarts verliezen als men den Spoorweg niet Noordwaarts verlengde. Het voordeel dat men hier boven Australië vooruit had was dat men een groot bevolkt land achter zich had waar men handel meê kon drijven, en van dat voordeel moest men gebruik maken. Ten tweede was spreker voor hernieuwing van belasting op brandewijn in een of anderen vorm, want brandewijn was overal belast, en niet alleen was het een artikel van weelde, maar het was een werkelijk kwaad als brandewijn goedkoop was. Hij was overtuigd dat er reeds nu een maatregel tot belasting op brandewijn zou zijn doorgegaan als het voorstel hiertoe in beteren vorm was gedaan, en was zeker dat het nieuwe Parlement zulk een maatregel nemen zou. Ook voor herstel en vergrooting der drankverbodsplekken verklaarde spreker zich, en wel vooral wilde hij Kimberley tot zulk een plek maken. Met het tarief onder het Tolverbond was hij niet in allen deele ingenomen, maar hij had er voor gestemd omdat het altijd beter was een Tolverbond dan het tegenwoordige rabat te hebben, en het smartte hem te zien dat Hoofdregter Reitz er niet aan wilde, zoolang niet alle Staten er deel aan namen. Juist met den Vrijstaat kon men een begin van een Tolverbond hebben, maar hoe te doen als de Vrijstaat niet toetrad? Hij voor zich zou gaarne een laag tarief zien, schoon hij niet tegen alle Protectie was, en wel degelijk inlandsche fabrikaten als dekens en stevels, waarvan men de materialen bij de hand had, wilde beschermen. In Natal, waar men anders een laag tarief had, deed men hetzelfde, b. v. ten behoeve van inlandsch konfijt. Ook meende hij dat het niet kwaad zou zijn als men rabat gaf op vreemde goederen, hier in de Kolonie voor den handel met het binnenland uitgezocht. Voor immigratie wilde hij op nieuw landsgeld laten bestemmen. Hij was tegen uitvoerbelasting, schoon men hooge postgelden van diamanten zou kunnen vorderen. Eindelijk kwam spreker op de betrekking tusschen de Kolonie en de Republieken, betoogende dat de Kolonie gedaan had wat zij kon om met de Republieken op goeden voet te komen, maar dat het aan de Republieken lag dat dit niet geschied was; en terwijl hij waarschuwde tegen allerlei bijzondere plannen om eenheid te bewerken, sprak hij ten sterkste tegen het denkbeeld van den heer Merriman dat men een groote Republiek in Zuid Afrika zou hebben, en ried hij om zich aan het "moederland" te houden, dat wel, in zijn Rijks politiek, fouten maakte, maar toch altijd gelijkheid van regten voorstond. Om de banier van een Rijk dat uit vrije landen bestond, wilde hij dat men zich, niet uit een gevoel van noodzakelijkheid maar met ingenomenheid scharen zoude. Nadat de Voorzitter een paar woorden tot lof van de gehouden rede gesproken en de heer Beard een dankbetuiging had voorgesteld, stelde de heer J. L. M Brown, gesecondeerd door den heer Mudie, als amendement een votum van vertrouwen voor, dat verklaard werd algemeen te zijn aangenomen, en daarmede ging men uiteen.

Het Theologisch Seminarie.

(Kerkbode).

Aan de Broeders Kerkeraden en Leden der Nederduitsch Gereformeerde Kerk.

Geachte Broeders,—Namens het College Curatoren van het Theologisch Seminarie, heb ik de eer mij tot u te wenden met het volgende:

1. Allereerst spreek ik de vaste overtuiging uit, dat het Seminarie, waar onze leeraren worden opgevoed, die voor de Kerk zoo onmisbaar zijn, en die zich der Kerk zoo dierbaar hebben gemaakt, bij de Kerkeraden en Leden onzer Kerk zeer hoog staat. Gij kunt met ons God niet genoeg danken dat wij haar bezitten, met die Godsknechten aan haar hoofd, wier arbeid, als Hoogleeraren, reeds zoo rijke vruchten heeft geleverd. Gij kunt en wilt die Inrigting niet missen, en haren bloei dragt gij op het hart.

2. Voorts herinneren wij u dat wij verleden jaar reeds ons tot u moesten wenden, hare behoefte u voorstellende, en u opwekkende om met liefde, ijver, ja, ware dit noodig, met zelfopoffering voor haar belang te werken.

3. Wij hebben daarvan goede vrucht gezien. Maar wij zijn bevreesd dat iemand denken mogt dat men nu van dien arbeid en ijver rusten mogt. Tengevolge van den staat der geldmarkt en de vermindering van de renten, die daardoor werd veroorzaakt, hebben de Professoren goedgunstig £50 elk op hun salaris opgegeven, en de Curatoren hebben al de uitgaven zoo voorzigtig mogelijk geregeld.

4. Toch wacht ons met het einde van dit jaar een aanmerkelijk TEKORT! Hierom is het, dat wij ons tot u wenden en bij u aandringen dat alle schuldige verpligting worde vervuld, dat wie daarin ten achteren zijn gebleven spoedig doen wat hun pligt in dezen is. Wij vestigen uw aandacht op de navolgende woorden der HoogEerw. Synodale Commissie, uit hare jongst gehouden vergadering (zie *Kerkbode*, 10 Aug. jl.): "Zij vertrouwt dat de bepaling der Synode, dat van elke gemeente eene bijdrage voor den Derden Hoogleeraar verwacht wordt, en dat de Ringen die hierop toezigt houden, ook zal bijdragen om den gewenschten bloei der fondsen te verzekeren."

Verblijdt ons in dezen, door in uwe collecte voor de Kweekschool, en in uwe bijdrage tot het salaris van den Derden Professor uwen ijver, en in dien ijver uwe liefde aan den dag te leggen.

Ik blijf uw Broeder in den Heer,
J. H. NEETHLING,
Lid en Secretaris van 't College Curatoren.

EENE OUDE HERTOGIN NOG TROUWLUSTIG.

De 75jarige Hertogin van Montrose is dezer dagen gehuwd met een jonkman van 25 jaren, den heer Milner, een broeder van Gravin Durham. Dit huwelijk wekt nog al opzien in Engeland, hoewel het daar mode is, dat oude vrouwen met jonge mannen huwen.

VARKENSZIEKTE.

In het koningrijk Saksen heeft in den laatsten tijd de trichinenziekte vele slagtoffers gemaakt, als een epidemie. Als voorzorgsmaatregel wordt nu al het varkensvleesch in winkels en slagterijen aan een naauwkeurig onderzoek onderworpen.

Politieke Vergadering te Stellenbosch.

(Van onzen Rapporteur.)

Deze vergadering, gisteren te Stellenbosch in de Hofzaal gehouden, werd door omstreeks 120 personen bijgewoond.

De Voorzitter de heer P. J. Bosman, las de advertentie voor, de vergadering bijeen roepende. Het doel was voor de kiezers van Stellenbosch, om hunne vertegenwoordigers te ontmoeten. Het verblijdde hem zeer zoo-veel tegenwoordig te zien. De Parlementsleden zouden over de politieke aangelegenheden spreken en een verslag van hun rentmeesterschap geven. Eerst zouden deze leden spreken en dan zou elkeen toegelaten worden de vergadering toe te spreken.

De heer Myburgh bedankte voor de opkomst. Hij was vandaag verschenen om een verslag te geven van wat in de 5 jaren voorgevallen was. Hij zou niet lang spreken, maar het liever aan zijn Collega overlaten. Hij zou een korte schets geven. In dit Parlement had een verandering in het Ministerie plaats gevonden. Het eerste Ministerie Scanlen had verkeerd gehandeld in de zaak van den invoer van planten terwijl phylloxera ze dreigde. Toen had hij een motie voorgesteld, dit afkeurende. Het voorstel werd aangenomen met een groote meerderheid en het Ministerie Scanlen nam zijn ontslag. Toen was het Premierschap aan den heer Hofmeyr aangeboden, doch hij weigerde, (Jammer! zegt een stem) en het werd aan Sir Thomas Upington gegeven. Later weer werd Sir G. Sprigg eerste Minister, en onder hem kwam de afschaffing van den Accijns, voorgesteld door den heer Marais van de Paarl. Aangaande de laatste parlementszitting waren de belangrijkste vragen het Tolverbond dat aangenomen was en de Spoorwegkwestie. Over het amendement Theron in deze Spoorwegzaak hadden hij en zijn collega verschild. Hij had tegen het voorstel Theron gestemd. Thans was hij jammer er over, want hij was verkeerd in zijn stemming. In niets anders had hij ooit van zijn collega verschild, en had altijd zijn pligt gedaan. Zijn collega had gezorgd dat het nooit in belangrijke vragen om zijne stem verkeerd ging, toen hij ziek was en niet het Parlement kon bijwonen. Met deze weinige aanmerkingen zou hij de zaak aan zijn collega laten.

De heer Hofmeyr, M.L.A., hield daarop een rede waarin hij een overzigt gaf van het gebeurde in het thans ten einde loopend Parlement, en waar wij in ons volgend nommer een uitvoerig rapport van zullen meêdeelen.

Na afloop der rede las de Voorzitter een brief voor, die een vraag behelsde hoe zij gezind waren jegens ondersteuning aan Kerkscholen.

De heer Hofmeyr zeide dat hij zulke scholen in ver verwijderde districten wilde ondersteunen, maar als zij in goedbevolkte streken voorkwamen het een geldverkwisting was.

De heer Myburgh stemde ten volste samen met wat vorige spreker gezegd had.

De heer Marais seide dat toen hij hoorde dat er misschien vrije handel zou komen en dat onderhandelingen met Transvaal aangegaan waren, toen was het hem als of er een lichtstraal hem door de wolken kwam. Een markt zou dus gevonden worden. Maar wat zag men later. Toen de zaak in het Parlement voorkwam namen de leden, daaronder ook Afrikaansche, een lijn aan die den vrijen handel deed mislukken. Hij kon niet begrijpen waarom een klein lijntje aangelegd was van Kimberley ten koste van vrijen handel. Een verder voorstel werd gedaan om de zaak op een andere wijze te beslissen. Dit werd ook verworpen, en wat was het gevolg. Net verlies voor Zuid Afrika. Hij kon niet inzien waarom zij op deze lijn aandrongen. Maar de zaak was zoover voorbij; men behoefde niet terug te komen, en hij wou net voorstellen dat deze vergadering vertrouwen in de twee leden zou te kennen geven, alhoewel zij betreurde dat zij niet in alles samengestemd hadden, doch hoopte dat zij nu voortaan in alles zouden overeenkomen.

De heer Krige secondeerde.

De heer Myburgh seide de resolutie was goed, maar hij dacht dat de kleine reflectie er in bevat behoorde weg te blijven.

De heer Smuts stelde voor dat in het vervolg, als er belangrijke vragen voorkwamen, zij zouden onderhandelen, en het licht van den een in den ander laten komen.

De heer Hofmeyr zeide dat hij wilde hebben dat men de vraag goed zou verstaan. De Spoorwegkwestie was een van levensbelang, dit moesten zij zich herinneren.

De heer H. Louw stelde voor dat eenvoudig een votum van vertrouwen in, en dankbetuiging aan de leden uitgedrukt zou worden.

De heer Krige diende een voorstel in dat de beide vertegenwoordigers in zake Spoorweguitbreiding zouden in onderhandelingen treden.

Dit voorstel werd ingetrokken.

Het amendement Louw werd aangenomen.

De heer Marais stelde voor dat in het vervolg als de kwesties van Spoorweg uitbreiding en vrijen handel weer in het Parlement kwamen, deze leden eenstemmig moesten zijn.

De heer Krige secondeerde.

De heer Hofmeyr vroeg van welk nut zulk een voorstel zou zijn. De vergadering nam misschien een besluit om hen beide tegen deze kwesties te laten stemmen in nog komende sittingen.

De heer Marais dacht dat men niet de handelingen van den heer Myburgh bepaald kon goedkeuren. "Nu komt de kat uit den zak" seide de heer Myburgh.

De heer P. de Waal zeide het hem leed deed dat de vergadering zulk een wending nam. De heer Myburgh had duidelijk erkend dat hij een verkeerden stap gedaan had door tegen het amendement Theron te stemmen. Hij had zeer veel vertrouwen in den heer Myburgh. De eerste resolutie was zoo goed mogelijk. De heer Myburgh had duidelijk gezegd dat hij de resolutie aannam.

De heer W. Hofmeyr had een voorstel dat deze vergadering zich verklaart voor spoorwegverlenging ten Noorden, in dier voege dat de vriendschappelijke verstandhouding en vrije handel met de naburige Staten teweeggebragt zou worden. Deze resolutie werd unaniem aangenomen.

De heer M. Neethling, L.W.R. had een adres door 200 stemgeregtigden onderteekend. Het luidde als volgt:—

Stellenbosch, 30 Aug. 1888.

Den Edelen heeren J. H. Hofmeyr en P. A. Myburgh, Leden van de Wetgevende Vergadering voor de Verkiezings Afdeeling van Stellenbosch.

Wij, de Ondergeteekenden, geregistreerde kiesers voor de Afdeeling van Stellenbosch, willen hiermede onzen innigen dank te kennen geven aan u, voor de diensten door u aan deze Afdeeling in het bijzonder in het Parlement en aan de Kolonie in het algemeen bewezen. Wij hebben uwe gedrag in het Parlement naauwkeurig gade geslagen en behoeven bijna niet te zeggen dat gedurende de geheele Sessie, nu tot sluiting gekomen, gij immer op uw post waart, uw pligten onversaagd vervullende en door uw invloed, raad en behoorlijk gebruik uwer stemmen hielpt in gezonde wetgeving te weeg te brengen ten doel hebbende het voordeel en de welvaart van deze Kolonie.

Mogen wij dus, onbeperkt vertrouwen in u stellende, weder toegelaten worden u te vragen u weder als leden voor de Wetgevende Vergadering verkiesbaar te stellen voor deze Kiezingsafdeeling op de aanstaande algemeene verkiezing van Parlementsleden, belovende om ons best te doen uwe verkiezing te verkrijgen.

Het was in Engelsch opgesteld. Een stem: "het behoort in het Hollandsch te zijn."

De heer Myburgh dankte de aanwezigen voor hunne deelneming en ondersteuning. Hij had hun vertegenwoordigd voor 15 jaren en had hun vertrouwen verworven en hoopte het nog te kunnen erlangen zoo lang hij leefde.

De heer Hofmeyr dankte ook hartelijk voor de resolutie gepasseerd en het adres hun gegeven; hij dankte ook den heer Myburgh voor de erkenning van het geen er had plaats gehad Voortaan zouden zij samenwerken. Hij zou niet weer gestaan hebben als de resolutie niet gepasseerd was. Ook zou hij niet weer gestaan hebben, had de verkiezing tusschen hem en den heer Myburgh gestaan, want deze was een veel ouder lid dan hij, en steeds zijn vriend geweest.

Na dankbetuiging aan den voorzitter ging men uiteen.

Aankomst der Mailstoomboot.

Donderdag in den voormiddag kwam de *Spartan* hier binnen loopen. Als passagiers voor hier zijn geboekt, Regter Melius de Villiers, met zijn gezin, op zijn terugreis naar den Vrijstaat, waar, hopen wij, hij spoedig een nog hooger ambt zal aanvaarden, Miss Dr. Waterston, die men ongetwijfeld hier zeer gemist heeft, de heer E. Pritchard, C.E., (voor de rioolkwestie naar hier ontboden), de Eerw. heer en mej. Pescod, de Eerw. heer J. T. Stephenson, de Eerw. heer J. Fitzpatrick, Zusters P. Ennis, S. Thompson, A. Schäfer, C. Pedron, L. Tauffy, St. P. Hendeyck, L. Deyres, Kapitein Burmeister, mej. Gilbert, de heeren G. E. Antrobus, J. B. Graham, Rosenthan, Lehmann, Coleman, Barnett, Fabien, Best en Cecil Smith, de heer en mej. G. Philip, de heer en mej. Came, mej. Blackbeard, jongejj. Marriott, Nugent en Barr, en mej. Smithies.

De week waar de berigten over loopen was vrij stil geweest. De heer Gladstone had, bij gelegenheid dat hem een prachtige vaas door een aantal bewonderaars werd ten geschenke aangeboden, het een en ander over Iersche zaken gezegd, en onder anderen verklaard dat hij zeer verblijd was over het proces door den heer Parnell aan de *Times* aangedaan, daar het onderzoek naar zijn zaak voor de Commissie zoo was geregeld dat hij er geld bij zou inschieten en de *Times*, al bleek hij met opzet valsche stukken geleverd te hebben, zijn circulatie toch niet zou zien afnemen. De heer Morley had op een vergadering insgelijks over de Iersche zaken en bepaaldelijk over de valschheid der bewering zich uitgelaten, als waren de heeren Balfour en Goschen Ierland's beste vrienden. In elk geval zagen de Ieren dit niet in, die de door hen vervolgde Iersche parlementsleden hooger dan ooit stelden. In der daad blijft in Ierland de weerstand tegen de Regering voortduren, en 200 dienders konden onlangs een pachter, die met twaalf man zich in zijn huis tegen uitzetting verdedigde, niet te boven komen, tot de man, op raad van twee Iersche parlementsleden der nationalistische partij en van een priester, vrijwillig het verliet. Het heet dat de Tory partij den heer W. H. Smith niet langer als aanvoerder van het Huis der Gemeenten wil, en dat het, als gemelde heer een pairschap bekomt, de vraag zal zijn of er niet een verdeeling in de partij moet komen; want Lord Randolph Churchill, die voor de leiding van het Lagerhuis het best geschikt is, staat bekend als geneigd tot toegeven in de Iersche zaak, terwijl de heer Balfour hier niet van hooren wil.

Op een paar ongelukken na is er verder geen Engelsch nieuws. Een zeer ernstig ongeluk—een wederzijdsch aanvaren van twee Deensche stoombooten, waarvan de een 105 man verloor,—wordt uit de wateren van Nieuw Schotland meêgedeeld. Naar Afghanistan is, op verzoek van den Emir, de Minister van Buitenlandsche Zaken voor Indië vertrokken, en welligt staat dit in verband met nieuwe opstanden in Afghanistan, waar melding van wordt gemaakt. De Thibetanen beweren het aan de Noordergrens van Britsch Indië lastig te zullen maken als Gnatong, bij Sikkim, door de Engelsche troepen niet wordt ontruimd.

Uit het buitenland is ook niet veel te melden. Men heeft het geschil tusschen Frankrijk en Italië over het annexeren van Massowah door Italië, en de reis van den Italiaanschen Minister Crispi om Bismarck en Graaf Kalnoky te ontmoeten; maar het heet dat beide zaken in geen verband met elkander staan. Frankrijk, heet het, heeft zich in den laatsten tijd zoo geïsoleerd dat het nergens hulp zal vinden als het tot een strijd komt. Of het tot een strijd zal komen, dat is onbekend; slechts wordt er gewezen op de verzekering van Keizer Wilhelm, bij de onthulling van het standbeeld van Prins Frederik Karel, dat de Duitsche natie Elzas en Lotharingen nooit prijs zal geven. De zegepralen door Generaal Boulanger bij een paar verkiezingen behaald maken nog al indruk, al stoort men te Parijs er zich weinig aan, maar omtrent zijn plannen wist men nog weinig.

De stemming over het Visscherij Traktaat in den Amerikaanschen Senaat is geheel en al een tusschen Democraten en Republikeinen geweest, hebbende dezen het met drie stemmen van genen gewonen. In Madagascar werd een oorlog tusschen de Hova's en Sakalava's verwacht, waar ook de Franschen als beschermers der Sakalava's meê te doen zullen hebben.

Het Kaapsche nieuws loopt bijna geheel over de publicatie van een blaauwboek over de scheiding van het ambt van Hoogen Commissaris en dat van Gouverneur. De Regering blijkt niet aan die scheiding te willen, en dit wordt haar door sommige bladen zeer kwalijk genomen. Dat Sir Charles Warren zijn ambt neêrleggen en Sir H. Robinson opvolgen zou, werd ontkend. Het plan door de *Times* voorgestaan, om Walvischbaai aan Duitschland af te staan, vindt bij andere bladen geen bijval.

Hof van Insolventie.

GEDWONGEN SEQUESTRATIES.

Sept. 13.—James Phillips, vroeger van Kaapstad, gedwongen sequestratie finaal toegestaan.

13.—Johannes Francois Rossouw, van Murraysburg, gedwongen sequestratie finaal toegestaan.

VERGADERINGEN.

(Voor den Meester, den heer J. H. Hofmeyr)

GISTEREN.

J. C. PITON.

Eerste. Schulden bewezen aan G. Joel (huur van fusten) £22 10d.; Executeurskamer (verband) £2,488 9s. 2d.; insolventen boedel van H. H. Van Niekerk (do.) £189 2s. 1d.

IZAK MALHERBE.

Tweede. Schulden bewezen aan W. S. J. Malherbe (werk) £225; J. S. de Wet (voorschot) £40 17s.; J. A. Neethling (do.) £105 10s.; F. A. Haupt (promesse) £34 15s.; P. J. Malherbe (goederen) £31 1s. 8d.; W. S. Malherbe (verband) £400; P. J. Joubert (do.) £500. J. D. I. de Villiers (Paarl), F. J. Broers (Kaapstad) curatoren.

W. H. MANN.

Do. Schulden bewezen aan Gemeentebestuur van Zeepunt (belasting) £50 18s. 4d.; boedel van wijlen Arend v. d. Hoeven (promesses) £308; (verbanden) £4 630; "Commercial" Assurantie Maatschappij (do.) £1,200. G. W. Steytler, A. Merrington curatoren.

W. M. BEHRENS.

Derde. Het rapport van curatoren G. W. Steytler en H. F. East hield in dat insolvent een mooije hotelzaak aan Campsbaai opgerigt en vastgoed voor £1 350 gekocht had, dat hij echter in zijn baten slechts op £700 had geschat. De zaak was dat het verval van Victoria Weg ook zijn bezigheid zoodanig had doen vervallen dat hij zijn loopende schulden niet kon betalen, en hierbij was de geregtelijke verkoop van zijn hotelmeubelen gekomen, die maakte dat hij zijn zaak niet kon voortzetten. Daarna aangesproken om interest op verband, had hij zijn boedel moeten overgeven. Een verband aan Ohlsson & Co. leek aan curatoren een zaak van onwettigen voorkeur te zijn, en schoon zij hoopten de zaak zonder proces te kunnen afmaken, verlangden zij toch volmagt tot een proces als hun dit, na inwinning van regtsgeleerd advies, raadzaam scheen. Voorts wilden zij het vastgoed spoedig verkoopen. Dit laatste werd goedgekeurd, en insolvent mag op eigen naam handel drijven, en zal van curatoren de meubelen krijgen die zij noodig achten.

"ROUGH ON RATS."—Verdrijft ratten, muizen, vliegen, mieren, bedluizen, kevers, insekten, stinkdieren, jack rabbits, musschen' gophers. Bij chemisten en droogisten.

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

In de *Staatscourant* verscheen in de vorige week eene mededeeling van den Minister van Koloniën, Mr. Keuchenius, dat de nieuw benoemde Gouverneur-Generaal van N. Indië den ambtseed had afgelegd, en dat ZExc. Vrijdag, 24 Augustus het land zal verlaten, om den 3 steu te Marseille aan boord te gaan van de "*Sumatra*," op reis naar Batavia. De Minister geeft hiervan kennis aan het Nederlandsche volk, opdat ieder, zulks verlangende, en al of niet daartoe opgewekt of voorgegaan door de leeraars, priesters en geestelijken der verschillende Nederlandsche Christelijke of andere godsdienstige gezindheden, aan zijne pligtmatige smeekingen voor den Koning en Hoogstdesselfs Huis en Regering, ook de bede toe zou voegen dat de reis van den Gouverneur-Generaal Mr. C. Pijnacker Hordijk en zijn gezin voorspoedig, en zijn bestuur, door God gezegend, Indië tot heil, Nederland tot roem en den Koning der Koningen tot verheerlijking zij." Dit is weer als in den bloeitijd der Republiek, dat de Regering openlijk hare afhankelijkheid uitspreekt van den "Koning der Koningen" en begeert in den gebede herdacht te worden. En dat het den Minister in deze ernst is wordt zelfs door zijn ergsten tegenstander niet betwijfeld.

Pijnacker Hordijk is, zoo min in de politiek als op Kerkelijk gebied een geestverwant van Keuchenius: hij is een liberaal, doch geen liberalist, en dus geen vijand van Bijzonder Onderwijs. Wat de Indische politiek betreft moet hij echter wel in hoofdzaak de overtuigingen van Mr. Keuchenius deelen, anders zou dese hem niet hebben kunnen voordragen als opvolger van Van Rees, noch zou Mr. Pijnacker Hordijk onder Keuchenius de betrekking van Gouverneur-Generaal hebben kunnen aanvaarden. Men koestert over het algemeen van de benoeming en het optreden van den nieuwen Gouverneur-Generaal de beste verwachtingen.

De "Staatsman in Ruste," van wiens keurige brochure over Mr Keuchenius, als Minister van Koloniën reeds melding gemaakt werd, heeft thans een tweedé brochure uitgegeven, over "Binnenlandsche Zaken." Baron Mackay, de Minister, stamt af van de Schotsche MacKay's, in Sutherland, en wel van Donald MacKay, die in 1628 van Karel I de titel van Lord Reay verkreeg. Aan het einde der 17de eeuw vestigde Generaal Æneas MacKay, die naauw aan Willem III verbonden was, zich in Gelderland, en zijne nakomelingen hebben zich sedert in Nederlandschen dienst bewogen. Een deser is, eenige jaren geleden, weer als Lord Reay in Engelschen dienst gegaan en is thans Gouverneur-Generaal van Bombay. De MacKay's behooren meer tot de behoudenden dan tot de radicalen onder de Anti-revolutionairen, en gelijk Baron Æneas MacKay in 1868, na het eerste Ministerie-Heemskerk, door den Koning geroepen werd om een nieuw Ministerie saam te stellen, doch zich terugtrok, heeft ook de tegenwoordige Minister Æneas MacKay, nu een Ministerie-Heemskerk voor de de derde maal viel, eerst zich verschoond van 's Konings opdragt om een Ministerie te vormen. De oude Æneas MacKay was een vriend en partijgenoot van Groen van Prinsterer, en van den tegenwoordigen Minister wordt verwacht dat hij nooit "het groene *vaandel* zal oprollen en hij, misschien niet zonder aarzelingen, aan de groene *tafel* heeft plaats genomen." De kracht van het Ministerie-MacKay ligt ongetwijfeld in Keuchenius, als Minister van Koloniën.

De Nederlandsch Indische Regering heeft bezit genomen van het eiland Engano, op de Westkust van Sumatra, dat eenige maanden geleden door vreemde oorlogschepen bezocht werd.

KERKELIJK.—De Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk, die thans te Assen vergaderd is, werd Dingsdag morgen, 14 Augustus geopend door den aftredenden Moderator, ds. Van Andel, predikant te Leeuwarden, onder wiens leiding den vorigen avond een openbare godsdienstoefening en bedestond in verband met de te houden Vergadering, gehouden werd.

Zitting namen 40 Afgevaardigden, nl. twee predikanten en twee ouderlingen voor iedere provincie, en de Proff. der Theol. Kweekschool, met den Zending director ds. Donner, als praeadviseerende leden.

Uit het Buitenland waren tegenwoordig ds. Schoemakers uit Bentheim, ds. Bos uit Michigan, als vertegenwoordiger der Chr. Geref. Kerk in Noord Amerika, en Prof. Dosker, uit Michigan, als vertegenwoordiger der Reformed (Dutch) Church. De Belgische Zendingkerk, de Free Church of Scotland, de United Presbyterian Church, en de Zusterkerk in Zuid-Afrika hebben geen afgevaardigden gezonden maar wel een hartelijke schrijven.

Tot Moderator werd gekozen ds. Gispen, van Amsterdam, en tot assessor ds. Beuker, van Leiden; tot scriba en adjunct scriba, de predd. W. Doorn en J. Westerhuis. Voorts werd aan den pastor loci ds. Munnik, en aan den prov. correspondent ds. Moolhuizen eene eereplaats in de Synode aangeboden.

In de commissie van rapporteurs over de ingekomen stukken werden benoemd de proff. Bavinck en Noordtzij, met nog twee predikanten en twee ouderlingen, soodat nu, waarschijnlijk zonder bepaalden toeleg in het moderamen, in de voornaamste commissie zoowel krachtige voorstanders van de vereeniging der Kerken zitting hebben, als B.B. die tegen deze vereeniging nog al bezwaren hadden geuit. Besloten werd dat de sittingen der Synode, onder zekere bepalingen voor het publiek toegankelijk souden zijn.

Na de opening der vergadering vestigde de Moderator bijzonder de aandacht op de drie belangrijke punten op het agendum, nl. 1) de Vereeniging met de Doleerenden, 2) de regelen der Buitenlandsche Zending, en 3) de Predikanten-Weduwen-en-Weezen kas. Na eenige discussie werd besloten dat de bespreking der Vereeniging van de Kerken reeds den volgenden morgen zou aanvangen.

Uit het verslag der Synodale commissie bleek dat sedert de laatste Synode zes nieuwe gemeenten waren gesticht en eene gemeente was opgeheven.

In de tweede sitting werden mededeelingen gedaan, eerst door den pred. Bos, den afgevaardigde der Chr. Geref. Kerk, Amerika. "De Kerk telt 70 gemeenten; zij heeft een eigen Theol. Kweekschool, en arbeidt ook voor de Zending, schoon nog zonder eigen Buitenlandsch Zendingveld. In deze Kerk wordt bij de openbare Godsdienstoefeningen de Hollandsche taal gebruikt, behalve in ééne Engelsche gemeente. De toestand is echter niet bevredigend, vooral door den strijd met broeders, ook uit de Reformed (Dutch) Church."

Die strijd is ontstaan gedeeltelijk over de vraag of Vrijmetselaars leden, laat staan ambtsdragers, in de Chr. Geref. Kerk mogen zijn. Een aantal gemeenten der Chr. Geref. in Amerika hielden correspondentie met de Reformed (Dutch) Church, in welke ook nog eenige predikanten Vrijmetselaars zijn. De Kerk keurt dat af, doch acht zich niet geroepen die predikanten te censureren, soolang er niet formeel een klagt tegen hen is ingebragt. In 1885 heeft de Synode der Chr. Geref. Kerk de bedoelde gemeenten voor de keuse gesteld om òf te breken met de Reformed (Dutch) Church òf niet langer beschouwd te worden als tot de Chr. Geref. Kerk te behooren; doch schoon die gemeenten zich niet hebben willen scheiden van de Reformed Church, geven zij harerzijds toch niet toe, dat zij nu met de Chr. Geref. Kerk in Nederland gebroken hebben. De Chr. Geref. Kerk in Nederland erkent echter maar ééne zusterkerk in Amerika.

Na Ds. Bos, sprak Prof. Dosker, van de Ref. (Dutch) Church. Deze Kerk telt 575 leeraren en van desen is, gelijk Prof. Dosker versekerde "niet een van de waarheid afgeweken." De Kerk bewaart de Symbolische belijdenis ongedeerd en onvervalscht. Wat betreft de Vrijmetselarij seide Prof. Dosker: "In Nederland heeft men een geweten dat verstompt is op het gebied van sterken drank, en in Engeland en Amerika op het gebied van Vrijmetselarij."

De beide predikanten uit Amerika werden daarop hartelijk toegesproken door Doc. Van Velzen, die hun beiden als zijne *broeders* de hand reikte, en den innigen wensch uitte dat wat de Kerken in Amerika en hier gescheiden hield mogt wegvallen. Dit was een zeer plegtig oogenblik in de Synode.

Na eene korte pauze deed Ds. Schoemakers, de afgevaardigde uit Oost-Friesland, eenige belangrijke mededeelingen omtrent den toestand der Kerk aldaar. Zoo als zij nu bestaat is zij eene vrucht der opwekking in die streken in 1838. De eerste gemeente der Chr. Geref. Kerk aldaar werd gesticht door Ds. Van Raalte en de tweede door Ds. H. de Cock. De Kerk heeft eene Theol. Kweekschool, met een Docent en 5 studenten. Regtserkenning heeft de Kerk noch onder Keizer Wilhelm noch van Keizer Frederik kunnen verkrijgen, doch een nieuwe poging zal thans daartoe beproefd worden. Zonder financieele hulp van buiten kan de Kerk sich moeijelijk staande houden; de godsdienstoefeningen moeten in de Duitsche taal worden gehouden, en dat is een groote reden, waarom men een eigen Theol. Kweekschool moet onderhouden, in plaats van jongelieden te Kampen tot predikanten te laten opleiden. Met de Chr. Geref. Kerk in Nederland is die van Oost-Friesland op het allernauwst verbonden. Hartelijk werd, na deze mededeelingen, de Afgevaardigde door den Praeses toegesproken.

Woensdag, Donderdag en Vrijdag werd door de Synode voornamelijk gehandeld over de vereeniging der Kerken. Uitvoerig werd er gesproken over het prijsgeven van het Reglement van 1869, waardoor de Chr. Geref. Kerk als zoodanig bij de Regering bekend staat en tegen welk Reglement de Dolerenden principieel bezwaar hebben. Ten slotte werd een voorstel van Ds. Beuker en Doc. Dr. Bavinck aangenomen dat de Synode "schoon het Reglement van 1869, tegen welks inhoud ook binnen eigen kring ernstige bezwaren bestaan, niet willende verdedigen en overwegend dat er verschillende bezwaren zijn waarom zij niet voetstoots de erkenning der Chr. Ger. Kerk als één geheel van Kerken door de Regering kan prijs geven,—het aan de eventueel te benoemen Deputatie opdraagt om die bezwaren met de deputatie der voorl. Synode te Utrecht te bespreken en te pogen om tot overeenstemming te komen, ten einde een volgende Synode daarover nader oordeele."

Over het geheel is de zaak der vereeniging van de Kerken op de Synode te Assen, tot dusver, ernstig, breedvoerig en in broederlijke geest behandeld.

Diepen indruk maakte de voorlezing van het nagelaten stuk van wijlen Prof. Brummelkamp (waarvan reeds melding in dit blad gemaakt werd) en waarin de ontslapen dienstknecht des Heeren v.m. een kort historisch overzicht der scheiding heeft gegeven, met de opwekking om bij het beginsel der Scheiding van 1834 te volharden. Tegelijk was Brummelkamp sterk en hartelijk voor de vereeniging der Kerken.

De Synode zet hare zittingen voort.

HOLLAND-ZUID AFRIKA.—Iemand, die als onderwijzer eenigen tijd geleden uit Holland naar Transvaal vertrokken is, en in "overleg met Ds. Postma en den superintendent van onderwijs een betrekking als schoolmeester had aangenomen bij den heer v. H., volksraadslid voor Waterberg, geeft in de *Middelburgsche Courant*, de volgende beschrijving van eene Volksraadssitting. Hij schrijft: "Wij bezochten in Pretoria eenige malen de sittingen van den Volksraad en sagen daar 'Oom Paul' in al zijn waardigheid. Het gaat er in dien Volksraad heel raar toe.

"'Men Eere,'" segt de voorsitter. "'Ik kan me nie vereenige nie met die voorstel van die geagte lid uit A. ens. Ze verkoopen elkaar daar uien, gooien met sinaasappelen, snuiten zeer primitief hun neus enz. Geen gemeenteraadsvergadering in Holland waar het zoo toegaat."

Bedoelde "meester" heeft twee jaren in Nederland met de onderwijzersakte in den zak geloopen zonder geplaatst te kunnen worden" en geeft nu op deze wijze zijn dankbaarheid te kennen tegenover het volk en land dat hem aan verdienste helpt.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST

Paarden.

Ontvangen en gepubliceerd 13 Sept. 10.30 n.m.

LONDEN, 12 SEPT. — De Doncaster St. Leger is heden door *Seabreeze* gewonnen. *Chillington* 2, *Zanzibar* 3.

Sir Charles Warren.

Keizer Wilhelm.

Ontvangen en gepubliceerd 13 Sept. 2.45 n.m.

LONDEN, 13 SEPT.—Sir Charles Warren ontkent dat hij plan heeft zijn tegenwoordigen post te laten varen. Keizer Wilhelm komt op 4 Oct. te Weenen aan, en zal vandaar naar Rome vertrekken, dat hij op 11 Oct. denkt te bereiken. Koper uit Chili is tot £98 gedaald. De *Athenian* heeft, op reis naar de Kaap, Madeira op Woensdag 12 uur 's middags verlaten.

Weinig over Engeland.

Vrij veel over Afrika.

Ontvangen en gepubliceerd 14 Sept. 2.40 n.m.

LONDEN, 14 SEPT.—Het disconto der Bank van Engeland is verhoogd tot 4 p.c. Majoor Barttelott, aanvoerder der expeditie om Stanley te helpen, is door zijn dragers vermoord. Een nieuwe expeditie om Stanley te helpen wordt aan de Stanley Watervallen georganiseerd. De troepen van den Sultan van Zanzibar zijn er in geslaagd om de Naturellen te Tanga tot bedaren te brengen, maar al de Duitsche beambte zijn uit gemelden plaats en uit de naburige stad Pangani vertrokken. Richard Proctor, de sterrenkundige, is dood. Goede eerste klas Rio koffij doet 4,000 reis.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Alweêr een Kandidaat.

MALMESBURY, 13 SEPT.—Op de openbare vergadering heden te Darling gehouden werd de heer J. Basson, van Drooge Vlei, gekozen om als kandidaat voor dit district bij de aanstaande algemeene verkiezingen te staan. De heer Basson kreeg 27, de heer Louw 23, de heer Hofmeyr 3 stemmen. De heer Bresler was niet vertegenwoordigd.

Produkten.

PORT ELIZABETH, 13 SEPT.—Op de wolmarkt werden heden van 83 balen 60 verkocht, tegen vorige prijzen. Mededinging levendiger. Van 23 balen angorahaar werden 17 verkocht. Hoogste prijzen 8 en 8½d. per pond. Op de veerenmarkt was het niet beter dan naar gewoonte, en geen verbetering in prijzen. De verkoopingen van beschadigde produkten werden deze week voortgezet. Eenig angorahaar uit de *Jane Harvey* haalden £1 7s. 6d. à £12 17s. 6d. per baal.

TRANSVAAL.

Paarden en Dinizulu.

PRETORIA, 12 SEPT.—Een vergadering der Pretoria Renclub zal heden avond gehouden worden, om schikkingen te maken voor een grooten wedren op 11 Oct., President's verjaardag, waartoe men buitenpaarden zal uitnoodigen. De Regering bedankt er voor om Dinizulu uit te leveren, schoon het moeijelijk te bedenken is op welke gronden de Transvaalschen overheid hem kan houden.

Een Goudmaatschappij.

BARBERTON, 12 SEPT.—Op een buitengewone algemeene vergadering der "Consort" Maatschappij is een voorstel tot magtiging voor een vermeerdering van kapitaal door 7,000 aandeelen, waarvan 3,000 terstond zullen worden uitgegeven en aan de aandeelhouders, naar mate van hun aandeelen, tegen £2 aangeboden, terwijl de andere 4,000 in reserve gehouden en eerst na speciale magtiging der aandeelhouders uitgegeven zullen worden, met 117 tegen 69 stemmen aangenomen. Op 1 Oct. denkt de Maatschappij weder aan het stampen te gaan.

Paarden.

PRETORIA, 13 SEPT.—De wedren is thans voor goed vastgesteld op 12 October, zullende de nominaties op of vóór 1 October te 12 uur 's middags moeten inkomen.

NATAL.

Een invoertarief.

DURBAN, 13 SEPT.—Z. Exc. de Gouverneur heeft, in antwoord aan de deputatie van de Durbansche Kamer van Koophandel, naar men verneemt te kennen gegeven dat hij het plan tot herziening van het invoertarief, door dat ligchaam voorgeslagen, niet kan goedkeuren.

De "bar" te Durban.

DURBAN, 13 SEPT.—Wegens den sterken N. O. wind is de "bar" heden in het geheel niet te passeren. Het vertrek van de *Anglian* met de Engelsche en kust mails en passagiers heeft men dan ook tot morgen moeten uitstellen. Zij zal dan goud ter waarde van £14,533 meênemen.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEEISCHT WORDEN.—RED.]

EEN RAAD VAN DEN ED. HEER VAN RHIJN.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik denk de tijd nadert dat de Generale Electie voor Leden van het Lagerhuis zal plaats vinden. Dien tengevolge acht ik het mijn duren pligt, verschuldigd tegenover mijn land en volk, om aan de kiezers van onze vier Ministers die ook leden zijn van het Lagerhuis, Sir Gordon Sprigg, Sir Th. Upington, de Edele heeren Tudhope en De Wet, den raad te geven toch weder te herkiezen, als zijnde tot hiertoe de regte mannen op de regte plaatsen; want te oordeelen over hun werk en gedrag tegenover hunne constituenten en onze Kolonie in 't generale gedurende de vier jaren dat ik de eer gehad heb een zitplaats in het Hoogerhuis te occuperen, geeft dit mij als man die de welvaart van ons land en volk op het hart draagt, de volste vrijmoedigheid hen aan te bevelen en te ondersteunen, bewust zijnde hoe ijverig en onvermoeid zij gewerkt hebben voor het welzijn van de Distrikten die zij vertegenwoordigden en ook voor de geheele Kolonie, en ook niet vergetende hunne wijze plannen destijds met de Bechuanaland-kwestie. Wel is waar dat sommige hunner voorstellen voor hunne Distrikten die zij vertegenwoordigden door het Parlement verworpen zijn geworden, doch de schuld daarvan is aan hen niet toe te schrijven zij hebben gedaan wat zij konden. Worden zij dus herkozen hetwelk ik zeker verwacht, en gedragen zij zich als tot hier toe, dan zullen zij zeker hun invloed behouden en door het Parlement ondersteund worden, althans door mij zoo lang ik mijn zitplaats in den Wetgevende Raad behoud, en ook door de andere leden bezield zijnde met land- en volksliefde. Want welke vorige Ministers hebben zoo te zamen met de leden van het Parlement hand aan hand gewerkt? Vandaar ook van dit jaar een surplus van £190,000, hetwelk een vreemd en ongehoord ding was onder het bestier van vroegere Ministers of Gouvernement. Blijven zij aan het roer der zaken, dan verwachten wij aanstaande jaar een grooter surplus, want door wijsbeleid en bezuiniging hebben zij het reeds zoo verre gebragt, en zij zullen ongetwijfeld verder den reeds ingeslagen weg voortgaan.

Nu heer Editeur, hetgeen ik geschreven heb schreef ik zonder gunstliefde of vooroordeel tegen of voor eenige der Ministers; alleenlijk tot belang, welzijn en vooruitgang onzer Kolonie, of liever van mijn vaderland dat mij zeer dierbaar is.

P. B. v. RHYN.

Allerlei uit Hollandsche Bladen.

VREESELIJKE VULKANISCHE UITBARSTING.

Op het tot de Liparische eilanden behoorende eiland Vulcano is onlangs onverwacht een krater ontstaan, waaruit asch, rook en kleine steenen werden uitgeworpen, den dag daarop gevolgd door eene hevige uitbarsting, waardoor vrij wat schade is aangerigt. De bewoners hebben het eiland verlaten. Naar men uit Rome berigt, duurt de uitbarsting op het eiland Vulcano voort. Er worden zeer groote gloeijende steenblokken soowel als kleine steenen uitgeworpen. Te Porto werden vele tuinen en een aantal huizen, waaronder ook de gevangenis, door brand vernield. De beambten en soldaten, die geland waren, moesten weder heengaan, wegens de rondgeslingerde steenblokken. Die blokken, welke er 's nachts als vurige ballen uitzien, maken bij het vallen diepe gaten in den grond, welke spoedig met water volloopen. Het vulkanisch gedruisch is tot ver in den omtrek te hooren en de uitgeworpen asch wordt door den wind tot naar Sicilië gedreven.

EAU DE COLOGNE.

Zooals de man zich tot een beest verandert door het gebruik van sterke dranken, begint de vrouw ook hetzelfde te doen met een even sterken alcoholischen drank, Eau de Cologne. De trappen in den overgang kunnen dus beschreven worden:—Eerst bevochtigt men het gezigt er mee wegens hoofdpijn of houdt een beetje in den mond om tandpijn te dooden. Allengs wordt het aangenaam te gebruiken, en nu, voor de dame zich naar het bal of het komediehuis begeeft, drinkt zij een weinig net om haar te verlevendigen en later wordt dit een vaste gewoonte. Een menigte gevallen van deze soort van dronkenschap komen in de Europesche hospitalen voor.

WONDERLIJK.

Een Oostenrijksch ingenieur heeft een uitvinding van onschatbare waarde gemaakt om het gevaar van een botsing tusschen twee treinen te voorkomen. Zooals al onze nieuwste uitvindingen, komt deze onder het hoofd electriciteit. Het bestaat uit een electriciteits toestel op den eersten wagen van den trein dat een electriciteits stroom altijd langs den spoorweg tot een afstand vooruit den trein stuurt. Nu als een ander trein aankomt langs dezelfde lijn en binnen den invloed van dezen stroom komt, breekt er een glazen pijpje op den trein en de electriciteit door dit veroorzaakt brengt den trein onmiddellijk tot stand. Twee treinen elk met dit toestel voorzien kunnen in vollen vaart tegen elkander loopen zonder dat er het minste gevaar bestaat.

GOETHE'S FAUST IN HET GRIEKSCH.

Een nieuwe vertaling van Goethe's *Faust* in hedendaagsch Grieksch heeft onlangs te Athene het licht gezien.

ADELIJK NIEUWS.

Prins Amedeus, broeder van den Koning van Italië, en gewezen Koning van Spanje, is verloofd met de dochter van Prins Napoleon, Princes Letitia Bonaparte.

VAARDIGHEID IN 'T REKENEN.

Ongeveer acht jaren geleden maakte een 8 jarige knaap, Moriz Frankl, uit Fünkirchen, grooten opgang door zijn vaardigheid in het rekenen uit het hoofd. Met het wonderkind is het wonderlijk afgeloopen. Nadat hij de voornaamste groote steden bereisd had om voorstellingen te geven, werd hij in zijn geboorteplaats naar school gezonden. Maar hij werd van twee scholen weggejaagd, omdat hij niet kon of wilde leeren. Daarna werd hij leerling bij een kruidenier; vervolgens kwam hij op een drukkerij, maar ook daar wilde hij niet oppassen. En de knaap, die tot zoo groote verwachtingen aanleiding gaf, is dezer dagen wegens diefstal in hechtenis genomen.

PORCELEIN HAGEL.

Onder den naam van "porcelein hagel" wordt door eene Münchensche fabriek een artikel vervaardigd ter vervanging van looden hagelkorrels voor het schoonmaken van fleschen. De kleine porceleinen kogeltjes zijn hard en ruw, van oppervlakte; zij zijn uitstekend geschikt voor het doel, even goed, zoo niet beter dan hagel, zonder gevaar op te leveren van loodvergiftiging, zoo als meermalen bij 't gebruik der laatste geconstateerd is. Bovendien weerstaat het porcelein alle gebruikelijke zuren.

EENE GOEDE VEREENIGING.

In Denemarken bestaat eene vereeniging, die zich ten doel stelt behoeftige vrouwen, die haar eigen brood moeten verdienen, in den zomer eenige weken naar buiten te doen gaan. Zij roepen in de dagbladen familiën op die buiten wonen en zoo vriendelijk willen zijn een of meer harer beschermelingen te ontvangen. Op deze wijze is de vereeniging reeds eenige jaren met succes werkzaam.

VERF MIJNEN.

Niet alleen krijgt men goud en de andere metalen uit den grond en in later tijden Parafine olie, maar thans is men bezig verf te graven in een der Vereenigde Staten waar onlangs een rijke roode verfmijn ontdekt is.

EEN JEUGDIGE MOORDENAAR.

Een allertreurigst geval van moord, door een kind gepleegd, is te Parijs voorgekomen. Daar heeft een 8-jarige knaap in de *Rue de Bercy* zijn 6-jarig broertje met een scheermes gedood en daarna zichzelven den hals afgesneden. De kleine moordenaar, die sinds jaren zijn broertje haatte en reeds een paar malen getracht had het kind te verminken of te dooden, moet met voorbedachte rade zijn te werk gegaan. Het mes heeft hij een paar dagen tevoren gestolen. De moeder zou juist in de volgende week maatregelen genomen hebben om de twee vijandige broeders te scheiden.

BESTOLEN OP KLAARLICHTEN DAG.

Te Carrocceto tusschen Albano en Azino, in de onmiddelijke nabijheid van Rome is een koopman, die een groote som gelds bij zich had, op klaarlichten dag door acht gewapende en gemaskerde mannen aangevallen en van alles beroofd. Bij Cagliari op Sardinië had een paar dagen tevoren een soortgelijke aanval plaats. Een geestelijke werd door een bende van 40 roovers aangerand welke hem een som van 6000 lires ontroofden. Beide benden ontsnapten tot nu toe aan de ijverige nasporingen der politie.

NADEELIG.

Een dames-comité te Parijs heeft de quaestie van het verpligte staan der winkeljufvrouwen—dat zoo nadeelig is voor de gezondheid dier meisjes en vrouwen—op nieuw ter sprake gebragt. Het stelde een brief aan de eigenaars der voornaamste modemagazijnen op, waarbij dezen verzocht werden hun personeel in de gelegenheid te stellen te zitten als er geen klanten te helpen zijn. Er werden al ruim 2000 handteekeningen onder dat adres geplaatst. De magazijnhouders zijn niet zeer geneigd aan het verzoek te voldoen; althans geen van hen wil de eerste zijn in het afwijken van het oude gebruik. Wie weet of de dames, om haar zin te krijgen, niet nog hare toevlugt nemen tot een werkstaking van koopsters of tot boycotten van de weigerachtige winkeliers.

ONVERVULDE WENSCHEN.

Ook Koningen moeten wel onvervulde wenschen hebben; dat ondervindt de Koning van Spanje ook al, tot zijn groot verdriet. Sedert zijn verblijf te Barcelona, toen Koningin-Regentes hem dikwijls op den arm nam om hem aan het volk te laten zien, dringt Alfonsus XIII telkens als hij zijne moeder ziet, om door haar opgenomen te worden. De Koningin-Regentes blijkt echter niet sterk genoeg om den vrij swaren tweejarigen knaap te dragen. Zij kreeg er hevige pijn van in den arm, en de doctoren hebben haar ten strengste verboden in dit opzigt aan 's Konings wensch te voldoen.

EENE NIEUWE MANIER OM EEN LIGCHAAM TE VOEDEN.

Amerikaansche bladen verhalen van een onlangs overleden meisje te Jefferson, dat maanden lang gedurende hare ziekte alleen gevoed werd door de poriën van haar huid. De maag der zieke was niet in staat eenig voedsel te verdragen, en om haar toch iets voedends te doen binnenkrijgen, smeerde men haar huid, welker poriën zeer goed werkten, met een mengsel van olie en vet in. De warme huid zoog dat voedsel snel op, en de zieke, zoo verhalen de berigtgevers, bleek er baat bij te vinden.

EEN NIET-AANGENAME VERRASSING.

Een varkensslagter te Berlijn, zoo verhaalt een Duitsch blad, kon, als vele anderen, slecht overweg met zijn schoonmoeder, en toen hij zijn vrouw verloor, brak hij weldra alle verkeer met de grootmoeder zijner kinderen af. Na verloop van eenigen tijd wenschte hij te hertrouwen, en hij was nu zoo verstandig een meisje te kiezen, dat geen andere nabestaanden had dan haar vader, een welgestelden oud-restaurateur, met wien hij het zeer goed kon vinden. Het paar was zeer gelukkig, en de schoonvader maakte het den slagter niet lastig. Maar daar ging, een poos geleden, de oude heer op reis naar familie, in Saksen. Hij bleef daar vrij lang, en toen hij zijn terugkomst aankondigde schreef hij, dat hij een verrassing voor zijn kinderen had die hen, naar hij hoopte, verheugen zou. Vol verwachting ging de liefhebbende schoonzoon met zijn vrouw zijn schoonvader van den trein halen. Maar toen hij den ouden heer zag aankomen, deinsde hij ontzet terug; want aan diens arm stapte...... de moeder van zijn eerste vrouw. Zij had in Saksen kennis gemaakt met den oud-restaurateur en hem getrouwd, zoodat zij nu ten tweedemale de schoonmoeder van den varkensslagter was! De ongelukkige schoonzoon denkt nu in allen ernst er aan, met vrouw en kinderen naar Amerika te verhuizen.

EENE NIEUWE PHOTOGRAPHISCHE KAART.

De Gebroeders Henry, te Parijs, hebben een nieuwe photographische kaart van de sterregroep der Plejaden gemaakt. Daarop komen tweemaal zooveel sterren voor als op vroegere kaarten, omdat, zooals men weet, de toebereide plaat van den photograaf meer lichtstralen in zich opneemt dan het menschelijk oog. Men ziet daar sterren en nevelvlekken, welke zelfs met de sterkste kijkers niet te aanschouwen zijn.

PAPIERBUSKRUIT.

Aan de koninklijke buskruitfabriek te Wetheren (België), wordt thans een nieuw soort van kruit vervaardigd, dat dezelfde uitwerking moet hebben als dat van het Fransche Lebel-geweer. Het heet "papierbuskruit" (*poudre papier*); zijn ballistisch vermogen overtreft dat van het gewijzigde infanteriebuskruit. Een lading van 2¼ gram geeft aan den geweerkogel van klein kaliber een aanvankelijke snelheid van 600 M. Bovendien worden de geweren inwendig niet vuil en er ontstaat bij de verbranding slechts weinig rook, terwijl de terugstoot zeer gering is. Het voornemen bestaat dit buskruit bij de infanterie algemeen in te voeren.

EEN BEJAARDE BRUIDEGOM.

De reeds vrij bejaarde Duitsche pianist Sir Charles Hallé (eerst onlangs door de Koningin van Engeland tot den adelstand verheven) is in het huwelijk getreden met de bekende Duitsche vioolspeelster Norman-Neruda.

PROTECTEUR
Brand Assurantie Maatschappij, Beperkt.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Deelhebbers.

OVEREENKOMSTIG de 25ste Sectie van de Akte van Overeenkomst,—Wordt kennis hierdoor gegeven dat op Jaarlijksche Algemeene Vergadering de het Kantoor van de Maatschappij zal gehouden worden,

OP WOENSDAG, 3 OCTOBER 1888,

TE TIEN URE V.M. PRECIES.

Ten einde een Algemeenen Verslag en Rapport van de Zaken der Maatschappij, voor het jaar eindigende op 31 Augustus 1888, van de Directeuren te ontvangen, om het Dividend te verklaren, Drie Directeuren in plaats van hen die aftreden te kiezen en Twee Auditeuren aan te stellen. De aftredende Directeuren zijn de heeren PAUL DE VILLIERS, R. MIJBURGH en F. J. B. LANGERMAN, maar die volgens de 21ste Sectie van de Akte van Overeenkomst herkiesbaar zijn.

De aftredende Auditeuren zijn de heeren S. V. HOFMEYR en G. W. STEYTLER, die ook herkiesbaar zijn.

De namen van kandidaten als Directeuren te worden voorgesteld, moeten schriftelijk aan de Directeuren bekend gesteld worden, op of vóór Dingsdag, 4 September aanst.

Op last van de Directie,

S. J. DE KOCK,
Secretaris.

Kaapstad, 17 Aug. 1888.

Met referte naar bovenstaande, zijn de aftredende Directeuren, de heeren PAUL DE VILLIERS, F. J. B. LANGERMAN en R. MIJBURGH, behoorlijk voor herkiesing genomineerd.

S. J. DE KOCK, Secretaris.
Kaapstad, 4 Sept. 1888.

Dankbetuiging.

HIERMEDE breng ik mijn hartelijken dank toe aan alle vrienden en belangstellenden die mij in mijn groot verlies door het afbranden van mijn Koorn Mijt, hebben te gemoet gekomen.

C. H. LOUBSER.

Oortmans Post, Koeberg.

De Zuid Afrikaansche Onderlinge Levens Verzekering Maatschappij

Bekrachtigd door Wet van Parlement, 1888.

(Gevestigd in 1845 als de Onderlinge Levensverzekering Maatschappij van de Kaap de Goede Hoop.)

Hoofd Kantoor: Darlingstraat, Kaapstad.

Voorzitter: Sir THOMAS SCANLEN, K.C.M.G.

Opgeloopen Fonds £1,061,670

Allen belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten.

Jaarlijksch Inkomen { Premiums ... ... £98,800; Interest 55,475

AANLOKKELIJKE TREKKEN.

Volmaakte Securiteit.
Vrij van Beperkingen.
Groote Bonussen ieder DRIE JAREN.
Spoedige betaling van Vorderingen.
Geen Verbeuring Regulaties.
Vrijn Woning en Reizen.
Alle Winsten komen de leden toe.
Matige Uitgaven.
Geene persoonlijke Verantwoordelijkheid.
Liberale Overgaafsch Waarden.

WILLIAM MARSHALL,
Secretaris.

ALGEMEENE
Boedel en Weeskamer

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1866; ingelijfd bij Acte van Parlement No 31 van 1861.

KAPITAAL £20,000
RESERVEFONDS £9,500

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele Heer R. M. ROSS
Voorzitter.
De Wel-Edele Heeren
P. J KOTZE, J. R. REID,
J. F. WICHT, F. F. RUTHERFOORD
J. P. ROUX, M.D., F. J. B. LANGERMA

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren
J. P. F. JURITZ. | M. A. BERGH.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven het te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CURREY, Secretaris

Gebouwen der Kamer,
6 Adderleystraat, Kaapstad.

DE PAARLSCHE
Bran Assurantie & Trust Maatschapp
Westelijke Prov. Bank Gebouwen

Opgerigt den 1sten October, 1873.

KAPITAAL £40,000.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele heer B. P. DU PLESSIS, Voorzitter
De Wel-Edele heeren
J. R. DE VILLIERS, J. J. ALBERTYN,
J. D. BOSMAN, W. A. JOUBERT,
P. J. WESSELS, S. J. VAN DER SPUIZ,
H. G. RETIEF, M. SMUTS DU TOIT.

BRAND DEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polisen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUSTDEPARTEMENT.

Voor de Administratie en Bereddering van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Reddersars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor besigheden.

J. L. DE VILLIERS, A.P. sn., Secr

MALMESBURY
EXECUTEURSKAMER.

In den Boedel van wijlen den heer JACOBUS HENDRIK SMIT, en nagelatene Echtgenoote MARGARETHA WILHELMINA SMIT.

DE Ondergeteekende instructiën daartoe ontvangen hebbende van den Executeur en de Executrice Testamentair in opgemelden Boedel zal publiek ter plaatse

KLIPFONTEIN,
Achter Riebeekskasteel,
OP DONDERDAG,
27 SEPTEMBER E.K.,

Doen verkoopen alle LOSSE GOEDEREN, tot dezen Boedel behoorende, bestaande uit:

Levende Have:

36 Ezels, gedresseerd
7 „ Jonge
14 Merries
5 Ruins
50 Aanteelbeesten
500 Schapen
200 Lammers
100 Varkens
Half Aandeel in een Ezelhengst, goed voor gebruik.

Boerderijgereedschap:

4 Wagens, Tent- en Open
4 Karren, Kap- en Open
8 Span Tuigen, Achter-, Voor-, Kar- en Wagen
13 Ploegen en Eggen, Enkele- en Dubbele- Voor Machinerie Gereedschap, Smidsgereedschap, Pikken, Graven, Schoppen, Vaten, Bakken, enz.

Huismeubelen:

Voor Eetkamer, Zitkamer en Slaapkamer, zooals: Tafels, Stoelen, Buffet, Filtreer, Kasten, Ledikanten, Katels, Waschtafels, Kleedtafels, Spiegels, Harmonium, Keukengereedschap, Stoof, enz., enz., enz.

Graan:

100 Mudden extra Du Toits Koorn.

Aandeelen:

5 Aandeelen in de Wellingtonsche Bank
En wat verder zal aangeboden worden.

Deze Verkooping zal 's Voormiddags ten 9 uur beginnen.

OP VRIJDAG,

Den volgenden dag zal ter Plaatse zelve ten verkoop worden aangeboden de Plaats

ZWARTFONTEIN,
Gelegen in de Afd. van Malmesbury,
AAN DE BERGRIVIER,

In haar geheel groot 883 Morgen, van de noodige Gebouwen, als Woonhuis, Stal, Wagenhuis, Buitengebouwen, enz., alsmede van Water voorzien.

Deze Plaats is nog onder Huurcontract tot 31sten Maart 1890, waarvan de voorwaarden vooraf of op den dag der Verkooping kunnen ter inzage verkregen worden.

Deze Verkooping zal beginnen 's Voormiddags ten 10 uur.

B. WETHMAR,
Secretaris.

Malmesbury, 8 Sept. 1888.

De heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

GOED NIEUWS!
DE GRENDEL
TER MARKT,
HAVE, ENZ.

In den Boedel van wijlen den heer JAN MAURITZ SCHIETEKAT.

DE Executrice heeft de Ondergeteekenden gelast te verkoopen op

Dingsdag, 18 September,
TER PLAATSE,

De wijd en zijd gunstig bekende Plaats "DE GRENDEL," van de "PLATTE KLOOF, met gedeelte van MAASTRICHT, in de Kaapsche Afdeeling, aan den Tijgerberg gelegen, en slechts een paar uurtjes rijdens van de Hoofdstad.

Hare oppervlakte maet 446 morgen, en het is niet voor Zaaiveiden alleen dat zij zoo uitmuntend is, maar ook voor hare voedzame weiden, die niet alleen de Koebeesten maar ook den Zak moeten vet maken. De Voorvaderen waren mannen van gezond oordeel ook in het kiezen van den naam voor eene Plaats; en de Eigenaar van "DE GRENDEL" behoort een baas, beroemd voor zijn Vee en Producten op de Markt te zijn. De Gebouwen zijn in orde en voldoende.

De MEUBELEN bestaan de gewone verscheidenheid.

De BOERDERIJ BENOODIGDHEDEN zijn 1 Bokwagen, Kap- en Bakkarren, Tuigen, Ploegen, Eggen, Zwingels, Pikken, Vorken, enz.

De LEVENDE HAVE bestaat 16 Paarden en Ezels, 20 Aanteelbeesten, 230 Schapen en Geiten, Pluimvee, enz.

De hh. J. J. Hofmeyr & Zoon, Afslagers.

Bezoeken naar Buiten.

DR. BERKS T. HUTCHINSON (Doc. Den. Surg., Lic. Den. Surg. Ire.) Tandheelkundige, 2 Nieuwe Straat, Kaapstad; takbesigheid aan de Paarl (Mrs. Krige's). Speciale bezoeken naar Malmesbury (Commercial Hotel), op den eersten Woensdag, Wellington (Commercial Hotel), op den derden Woensdag en Stellenbosch (Mrs. Winns), den 15den van iedere maand om kunstgebitten in te setten; stoppen, uittrekken, enz.

MONTAGU.
Te Koop of te Huur.

DE Bezigheids Gebouwen met gerieflijk Woning er aan, behoorende aan den heer J. M. BUCHLER, gelegen in het midden van het Dorp, erkend als de beste Bezigheidsstand in het Dorp. Men doe aanzoek bij den heer IZAAC DE SMIDT, Robertson, of bij

WM. J. GREGAN,
Algemeene Agent en Afslager, Montagu.

8 September 1888.

GOUVERNEMENTS BERIGT,

No. 740, 1888.
Thesaurie, Kaapstad,
4 September 1888.

Huisbelasting, 1888

HET Publiek wordt er nogmaals aan herinnerd dat Huisbelasting voor dit jaar nu verschenen en betaalbaar is, en dat indien zij niet betaald wordt op of vóór den 29sten dezer, dezelve aan boete onderhevig zal zijn, zullende die te zamen met de origineele belasting ingevorderd kunnen worden door onmiddelijk proces.

H. M. H. ORPEN,
Assistent Thesaurier.

UNION LINIE.
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, Via Madeira, om den anderen Woensdag na 4 uur n.m., te St. Helena en Ascension als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"MEXICAN," Kapt. LARMER, 19 September via St Helena en Madeira.
"SPARTAN," Kapt. WAIT, 3 October, via Madeira alleen.
"ATHENIAN," Kapt. BAINBRIDGE, 17 October, via St. Helena en Madeira.
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 31 October, via Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldig voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passagepryis.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoomboeten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Z. Afrika

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Edel den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Kolonisle makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veersetel met gomelastiek en toegerust met een patente Stijlbeugelstaf, zu soo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparaties redelijk. Alsook Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag.

Zend om Pritslijst.

A. T. RUTTER,
24 Darlingstraat, Kaapstad.

De Gezondheids Plaats van de Kaapkolonie.

COMMERCIAL HOTEL,
CERES.

Het eenigste Hotel in het Dorp.

Aangenaamst gelegen, Gezondste, Droogste en Koelste Gebouw

Groote Eetkamer, Private Zitkamer.
Twee Cement Baden op de Plek.
Prachtige Tuin; een menigte Vruchtboomen.
Besoekers zullen in dit Hotel al de gemakken van een Woning ondervinden.
Goede Stalling en Wagenhuis; beste Voeder voorhanden.

TIJD IS GELD.

Geen oponthoud bij het Station.
Beste Karren en Paarden altoos gereed om eenigen Trein te ontmoeten, of eenigen anderen afstand te gaan, na de kortste kennisgeving en tegen de billijkste prijzen. Deze karren zullen slechts loopen voor het vervoer en gemak van Fatsoenlijke Reisigers naar en van Ceres en andere plaatsen. Het vervoer van baggage van handels reisigers wordt goed voor gezorgd door Van der Merwe's Transport Kar, die dagelijks loopt. Alle pakjes, geadresseerd "Commercial," zullen dadelijk de aandacht hebben, en zullen zonder verwijl vervoerd worden.

Alle Telegram onkosten voor karren worden vergoed.

N.B.—Alle prijzen in dit Hotel zijn buitengewoon billijk.

Telegrafisch Adres:—VANDERMERWE.

Alle Brieven te worden geadresseerd via Ceres Road Station.

Eigenaar, C. J. VANDERMERWE

'DE PROTECTEUR'
BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ
(BEPERKT.)

KAPITAAL £40,000.

Reservefonds £10,000.

Opgeloopen Reservefonds £3,000.

DIREKTEUREN:

De WelEd. heer PAUL DE VILLIERS, Voorzitter
„ „ „ C. T. Vos, Vice-Voorzitter,
En de WelEdele heeren
J. C. HOFMEYR, J. C. WESSELS,
I. P. H. VAN DER POEL, W. S. DARTER,
F. J. B. LANGERMAN, J. H. HOFMEYR, J.J. zn.
R. MYBURGH,

AUDITEUREN:

WelEd. hh. S. V. HOFMEYR en G. W. STEYTLER

Verzekeringen dagelijks aangenomen tage De Laagste prijzen. Polissen Gratis.

S. J. DE KOCK,
Secretaris.

ZEVEN
JAARTJES.
ROOD EN WIT.

De HOOGSTE PRIJS gegeven door

J. EISENBACH.
6 Strandstraat,
Tegenover het Spoorweg Station.

ZUID-AFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoomboeten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, via Lisbon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascencion aanleggende op bepaalde tusschen tijden.

Sept. 26.—NORHAM CASTLE, Kapt. — via St. Helena, Ascension en Madeira.
Oct. 10.—GARTH CASTLE, Kapt. J. D. JEFFRIES, via Lisbon.
Oct. 24.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. J. B HARRISON, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich b de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

"Werkt als een wonder."
JONES'
RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEKE RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PAMPE, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erg Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—*'Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wenscht dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.'*" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engelsche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co., Bow Churchyard, Londen.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31sten MAART 1856

KAPITAAL £20,000.

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. heer E. LANDSBERG, Voorzitter.
„ „ L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A.
„ „ C. A. FAIRBRIDGE.
„ „ PAUL DE VILLIERS.
„ „ C. T. VOS.
„ „ C. M. BERNARD.
„ „ J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. heer D. P. KRIGAUW.
„ „ T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als *"Het Collegie van Directeuren van de Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij."*

☞ De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 ure, tot het verrigten van besigheden.

Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris

EXECUTEURSKAMER,

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Gebetaald en Opgeloopen Kapitaal £46,000.

DIREKTEUREN:

De Ed. heer J. H. HOFMEYR, L.W.R., *Voorzitter.*

De heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
„ I. P. H. VAN DER POEL,
„ W. MARSH,
„ G. C. GIE.

AUDITEUREN:—De Wel-Ed. Heeren J. P DE WET en M. L. WESSELS.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren, of anderszins, gelieven haar aan te stellen en te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

Op last van de Direkteuren,
F. J. BROMBS, Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer,
Adderleystraat, hoek van de Waleestraat,
Kaapstad.

Malmesbury Executeurskamer en Voogdijmaatschappij.

OPGERIGT IN 1864.

Tegenwoordige Acte ingelijfd door Acte van Parlements No. 34, 1884.

Voor het administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V Voorzitter.

TOB. C. LOCHNER. | G. W. D. RUST.
C. P. BARSON. | D. J. ACKERMANN, Jr.
P. RYAN. | N. J. H. CROSSER.

AUDITEUREN:

De WelEd. Heeren A. C. KOCH, H. K. B. GREEFF

Directeuren vergaderen Dingsdags, 's voormiddags in den Zomer ten 9 uur, in den Winter ten 10 uur.

B. WETHMAR, Secretaris

AAN WIJNBOEREN.

Bloem van Zwavel gegarandeert zuiver te zijn.
In Vaatjes van 100 lb., 15s. per Vaatje
In Vaten van 200 lb., 29s. per Vat.

Te Koop aan de Pakhuizen van

JAS. FLOWER & ZOON,

Hoek van Burg- en Kasteelstraat, Kaapstad.

BLOEM VAN ZWAVEL,
ENZ., ENZ.

De Ondergeteekenden bieden thans aan:

Brandram's Beste Bloem van Zwavel, in Vaten en Vaatjes.
R. M. ROSS & Co's Patente Dubbel Voor Wijngaard Ploegen.
R. M. ROSS & Co.'s Patente Wijngaard Paarden Schoffel.

ALSOOK,

De Massey Co.'s beroemde Maaimachines, de goedkoopste en ligste in de Markt.
De Massey Co.'s Zelfbinder en Maaijer.
Albion Maaimachines, thans tot £25 verlaagd.

Wij zouden Boeren aanraden een order voor bovenstaande vroeg te zenden

R. M. ROSS & CO.,
STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt deszelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht; meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwasseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droguist, hoek van Bree en Kort marktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gebruiken worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet besitten.

George Findlay & Co.,

BIEDEN NU AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Graven, Spitvorken, Schoppen
Wijnpompen, zeer gesochte soort, Koperen en IJzeren Forcezr en Hefpompen
Gomelastieke Slangpijpen, Geslagen en Gegoten IJzeren Waterpijpen, Loden Pijpen
Verstenglas, Hubbucks Verf en Olie, Vernis, Terpentijn, Reuselolie
Blad Koper en Rood Koper, Zinkbladen, Blok Tin, Rood Koper en Tinsoldeersel
Koperen Toppen en Bodems voor Brandewijnketels, Koperen Klinknagels, Tinnen Pijpen voor Ketelslangen
McDougall's Schopendip, Stockholm Teer, Wagensmeer, Rockzout.
IJzerdraad voor Heiningen en Standaards, Gegalvaniseerd IJzerdraad, Geslagen IJzeren Veld en Tuin Hekken.
Kook en Vezhit Kachels, geschikt om Hout, Kool en Paraffine in te branden.

IJzerwaren Magazijn, Gravestraat,
KAAPSTAD.

DE WAAL EN DE KOCK,
BURGSTRAAT, KAAPSTAD

Hebben nu ontvangen en bieden te Koop aan tegen lage prijzen,

GRAVEN, Spit en Stal Vorken, van alle soorten, Boschpikken, Kielhouwers KRUIWAGENS, Harken, Bijlen en Zagen, Wijngaardmessen, Tuin SCHOFFELS, Snoeimessen en Scharen, IJzeren Ledekanten, Katels, kinder KATELS, Kamer Sets, Melkpannen, Potten, Kastrollen, Roosters, PANNEN, Tin, veraarde en andere Borden, Koffijmolens, Vleesch Machines WORSTSTOPPERS, Messen en Vorken, Slagtersmessen, Hakmessen, PENNEMESSEN, Snijmessen, Nachtmaalserviezen, Concertinas, VOGELKOOIJEN, Gallonbekers, Karzweepen, Horszwepen, Peetsen, ZADELS, Toomen, Tin en Koper Bekers, Verf, Olie, Smeer, Teer, TERPENTIJN, Vernis, Lijnolie, Ruiten, Stopverf, Witkwasten, VERFKWASTEN, Amerikaansche Koffers, Trommels, Portmanteaus, KOPEREN KETELS, IJzeren Ketels, Tin Ketels, Koffie Kannen en Potten ZEEP POTTEN, Komfijt Potten, Koper en veraarde Water Gieters, TUINSPUITEN en Pijpen, Hang Spiegels, Zak en Toilet Spiegels, MONDFLUITJES, Schenkbladen, Spijkers, allen soorten en maten, HOEFIJZERS, Hoefspijkers, Hoefvijlen en Messen, Schenieren, SCHROEVEN, Bouten en Moeren, Scharen, Bijtels, Omslagen, Boeren OMSLAG, Handboren, Schaapscharen, Hang Sloten, Ovale en Ronde BADEN, Galvanische Emmers en Kommen, Water Vaatjes, Assen, VERREN, Ambijlen, Smids en Handschroeven, Hand en andere Hamers, VOERMACHINES, Loodpijp, Heiningdraad, Raamlijn en Gewigten, KARLAMPEN, Handvatsels, Huis en Hangklokken, Roskammen, KABELGAREN, Sikkels, Trek- en Balans Schalen, Tuinlijn, Bok en TIJGER Slagijzers, Zeismessen, Bushel Maten, Doodkist Beslag, VORSTPLATEN, Zinkplaten, Geuten en Pijpen, en alle andere IJZERBENOODIGDHEDEN van alle soorten.

ALSOOK VOORHANDEN

BESTE BLOEM VAN ZWAVEL.

MONTAGU.
G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager en Algemeen Agent.

Kantoor: Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu.

J. S. HOOGENDOORN,
AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkostuum geleed, in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

Roozestraat, Kaapstad.

"De Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE inteekening op dit Blad is in de Steden £1 16s. en in de Buitendistrikten £1 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden Drie Volle Bladen per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te jedanken moeten drie maanden voorut kennisgeven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria	Ds. J. Roos.
Adelaide	C. Callaghan.
Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	Sauer en Ormond.
Barrydale	A. Helfrich.
Beaufort West	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Bloemfontein	J F C v Iddekinge
Boshof	Iz de Villiers.
Bredasdorp	John Taljard.
Brits town	T. P. Theron M.L.A
Burgersdorp	Philip Snijman.
Barberton	J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent.
Colesberg	E. van Sart.
Ceres	Jos. Fourie
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	H. van Reenen.
Cradock	A. Metcalf.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Dordrecht	J. S. Van Zijl.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Darling	Jacob Oats.
Diamantvelden	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	
Embokotwa	T. Ernest Jasnicke.
Franschhoek	J. C. le Roex.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Faureesmith	S. Rorich. Maatschappij.
George	J. Kretzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	A. P. Van den Berg.
Heidelberg	S. A. Dickson.
Humansdorp	W. Anderson.
Hanover	C. Nathan.
Hope Town	M. C. Louw.
Hopefield	J. W. Stigling.
Jacobsdal	J. W. B. De Villiers.
Knysna	P. Metelerkamp.
Koranaland	G. Schonken.
Kroonstad	J. N. Blignaut.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Marnisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Josua Naudé.
Murraysburg	G. S. Hauptfleisch.
Moddergat	J. W. L. Hofmeyr.
Molteno	E. Hall.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Montagu	P. J. Joubert, W.zn
Moorreesburg	G. W. D. Rust.
Napier	E. G. Bell.
Namaqualand	J. G. Fischer. Gerard Genis.
Nazareth	P. J. Naudé.
Olifantsrivier	S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn	Keyter & Co.
Paarl	T. Roos, T.zn. D J. A. van der Spuy
Pearston	A. J. Myburgh.
Petrusville	P. J. de Vaal.
Philadelphia	H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown	R. Röper.
Piquetberg	J. H. P. Zoet.
Pietermaritzburg	G. A. F. de Graaf.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	Transvaal Executeur
Prieska	B. P. van Niekerk.
Prins Albert	A. J. J Kropholler.
Queenstown	J. G. N. van Gass.
Riversdale	L. H. Meurant
Richmond	A. P. de Villiers.
Riebeek West	F. Russouw.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen
Stellenbosch	W. J. de Kock.
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhabaai en St. Helena	J. A. Schickerling.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	H. P. v. Eijk.
Somerset Oost	A. H. Hofmeyr
Tarkastad	E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Weltevreden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tulbagh	H. Fagan.
Uitenhage	A. de Villiers
Utrecht (Transvaal)	R. L. Neethling
Uniondale	G. L. van Heerden.
Van Rhynsdorp	P. B. Van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg	D. Vermooten.
Villiersdorp	W. Roux.
Victoria West	J. B. Auret & Zoon.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	W. J. & J. A. Reeders
Willowmoore	A. W. Dill.
Winterberg, F. Beaufort	R. Stevenhagen.
Wellington	J. Addey Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Worcester	J. G. de Wet.
Wakkerstroom	D. D. Bierman, Jr

NEDERLAND. — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

Westelijke Provincie Bank
PAARL.

Nominaal Kapitaal £50,000
Opbetaald Kapitaal 30,000
Reservefonds 26,000

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voor
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.
— TOB. J. LOUW.
— JAC. P. THERON.
— CONSTANT WAHL
— M. C. V. THOM.
— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Ageerend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen:—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.
Wellington Bank.—Wellington.
Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbesigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierder.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REUTER handelende onder den stijl of de firma van HERMANN & REUTER, Grootekerkplein, Kaapstad.